COLEGIUL TEHNIC DE POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII
GHEORGHE AIRINEI
BUCUREȘTI

SEMNE ȘI CHEI

NR. 2

DECEMBRIE
2025

EXERCIȚII DE
SCRIERE CREATIVĂ

PROZĂ SCURTĂ
PSIHOLOGIE
PICTURĂ

Cuprins

Interviu Gabriela Iancu, clasa a XI-a ... p 6
Interviu Andrei Fărcaş, clasa a XI-a ... p 8
Interviu Cristina Buşteagă, clasa a XII-a ... p 10
Interviu Anne-Marie Grimm, studentă Facultatea de ştiinţele comunicării ... p 12
Interviu Daniel S, student Facultatea de Management ... p 14
Interviu Andreea, studentă Facultatea de Sociologie şi Asistenţă Socială ... p 16
Din experienţa părinţilor: Ana – mama Anastasiei (din clasa a XI-a) ... p 18
Gânduri din experienţa bunicilor *... p 19*
Experienţa mea în domeniul fibrei optice – Ştefan Stan, clasa a XII-a ... p 21
Pe valurile pasiunii: Sailing-ul, libertatea pe care o cauţi – Bianca Andreea Stan, clasa a IX-a ... p 23
Primul meu interviu – Anne-Marie Grimm, studentă ... p 24
2544 – Alina Andreea Ilie ... p 26
Gândirea creativă. Puterea de a vedea lumea altfel – Prof. Violeta Ivan ... p 28
Ceasul – Crina Tudor, clasa a XI-a ... p 29
Telefonul – Cristina Buşteagă, clasa a XII-a ... p 30
Femeia din autobuz – Gabriela Iancu, clasa a XI-a ... p 31
Profesorul Mihail – Cristina Buşteagă, clasa a XII-a ... p 32
Despre corbi – Alexia Drobotă, clasa a IX-a ... p 33
Four Walls and a Secret – Alexandra Radu, clasa a XI-a ... p 34
Misterul pădurii. Partea a doua – Mihai Tănase, student ... p 35
Ultimul drum spre Sankt Petersburg – Vlad Pătru, clasa a IX-a ... p 36
Despre coincidenţe – Mihai Socoteanu, clasa a XII-a ... p 37
Imaginarium liceal ... p 38
Adolescenţii cu ADHD – Diana Tudor, profesor psiholog ... p 43
Vorbeşte ca la TED de Carmine Gallo. Recenzie de carte – prof. Bogdan Andronache ... p 45
Atlasul frumuseţii. Recenzie de carte – Daniela Drăghici, profesor consilier şcolar ... p 47
O baie în iaz, pe ploaie de George Saunders. Recenzie de carte – prof. Bogdan Andronache ... p 49
Down with the System de Serj Tankian. Recenzie de carte – Irina Drăguşin, clasa a IX-a ... p 51
Balerina de la Auschwitz de Edith Eva Eger. Recenzie de carte – Crina Tudor, clasa a XI-a ... p 52
Secretele limbajului nonverbal. Strângerea de mână – prof. Bogdan Andronache ... p 53
Edmund Blair Leighton: Romantismul Istoric – Silvia Ioana Matei ... p 55
American Gothic de Grant Wood – prof. Bogdan Andronache ... p 56

POSTCARD

Revista școlii își deschide din nou paginile pentru textele dumneavoastră.

Vă invităm să trimiteţi pe adresa redacţiei texte literare (proză scurtă, poezie), recenzii, creaţii artistice, articole din domeniul psihologiei, dezvoltării personale, limbajului nonverbal, istoriei picturii sau orice alte materiale care vă pasionează şi care ar merita să fie cunoscute de către ceilalţi.

REVISTA ŞCOLII ARE NEVOIE DE DUMNEAVOASTRĂ.

TO: **ELEVI ŞI PROFESORI**

FROM: **REVISTA SEMNE ŞI CHEI**

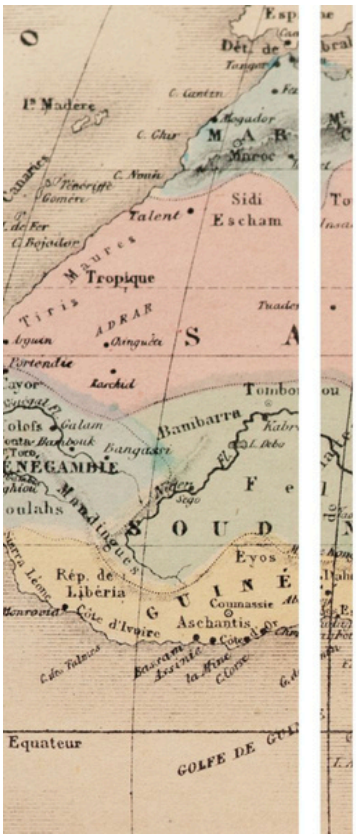

Revista Semne şi chei

ISSN 3100 – 5705 ISSN-L 3100 - 5705

Colegiul Tehnic de Poştă şi Telecomunicaţii Gheorghe Airinei

REDACTOR:
PROFESOR BOGDAN ANDRONACHE

Email: bogdan.andronache@yahoo.com

Adresa: Strada Paşcani nr. 6, sector 6, Bucureşti

Jocul - harta secretă a creativităţii

Jocul creativităţii este liber de orice limitări de temă sau expresie artistică, aşa că revista şi-a îmbogăţit repertoriul de texte. Gândul a putut să hoinărească în voie pe tărâmurile esteticului, fără grabă sau constrângeri teoretice, pe direcţiile stabilite doar de imaginaţia elevului.

Johan Huizinga propune în cartea sa *Homo Ludens* o definiţie a jocului care stabileşte un tipar ce cuprinde şi exerciţiile de scriere creativă. *Jocul este o acţiune sau o activitate voluntară, concepută ca un scop în sine, efectuată în anumite limite fixe de timp şi de loc, după o regulă liber consimţită, dar obligatorie, însoţită de o stare de tensiune, de bucurie şi de conştiinţa de a fi altceva decât viaţa curentă*. Utilitatea jocului de scriere este incontestabilă din punctul de vedere al tipurilor de gândire implicate.

O spune şi Solomon Marcus în capitolul *Jocul, sub lupă* din *Paradigme universale*: *gândirea logică, combinatorică, probabilistică, algoritmică, inductivă, analitică, lingvistică conduc, în diferite combinaţii şi proporţii, la diferite jocuri*.

Cu toate că există o întreagă ierarhie de beneficii ale cititului şi ale scrisului creativ, majoritatea elevilor nu este încântată de asta şi preferă adâncurile letale şi tulburi ale reţelelor de socializare sau pierd noţiunea timpului dând *scroll* la videoclipuri scurte. Este o adevărată luptă cu morile de vânt să faci un elev să citească şi să scrie un text ţinând cont de concurenţa kilometrică a videoclipurilor care generează emoţii puternice la nivel de secunde, sunt imprevizibile şi amuzante, sunt uşor de înţeles, nu cer concentrare şi te bagă instant în familiaritatea unui trend.

Dar în orice balast există filoane preţioase. Trebuie doar să ştiţi să le identificaţi. Elevii citesc poveşti, doar că nu sunt cele clasice cu care generaţia adultă este obişnuită. Sunt familiarizaţi cu structuri narative de ordin scurt, cum ar fi povestea din video-ul de pe TikTok, comentariile la o postare virală, conversaţia din Whatsapp sau meme-urile. Oroarea faţă de cărţi nu provine din refuzul lecturii şi a scrisului, ci dintr-o lipsă de sens a efortului, din plictiseală sau din forma rigidă de prezentare a ofertei.

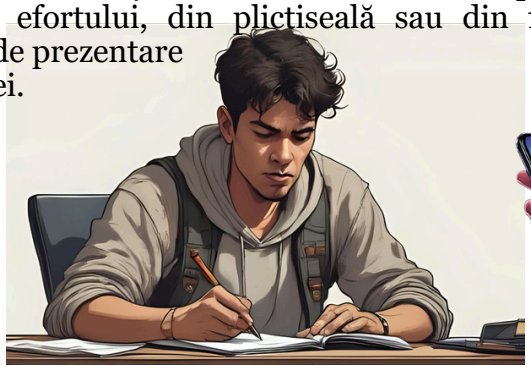

Ar fi greşit să dăm sentinţa că adolescenţii de astăzi nu mai citesc şi nu mai sunt creativi. Aceste îndeletniciri nu pot dispărea, căci răspund unor nevoi universale de căutare a identităţii şi a sensului, ele există, dar sub o altă formă decât la generaţiile trecute, au fost transferate în mediul digital. Ca să înţelegeţi că nu este vorba despre scăderea inteligenţei generaţiei actuale este nevoie de o anume dexteritate pe acest tărâm fantastic pentru a căpăta acces la metalimbajul folosit de tineri.

Secretul este postura de interfaţă pe care trebuie să o adopte profesorul, de mediere între două categorii ontologice. Elevul-adolescent are nevoie de un mediator între capacitatea înnăscută de a jongla cu un limbaj vizual şi fragmentat şi limbajul mult mai aşezat şi profund al literaturii. După cum interfeţele (grafice) reprezentate de tastatură, de mouse, de cursor şi de ferestre fac mijlocirea şi intermedierea între hardware şi software.

Pentru a da posibilitate de expresie creativă celor captivi în meleagurile digitale este necesar să luăm conţinutul lor ca punct de plecare, nu ca obstacol insurmontabil. Să povestească acel video despre care zice că e viral! El cum ar construi un video din împrejurarea în care se află la un moment dat? Nu vor fi atraşi către literatură dacă li se recomandă *Război şi pace* sau *Un veac de singurătate* până în modulul următor, dar se vor achita mai uşor de lectura unei povestiri.

Abilităţile de scriere creativă debutează cu sarcini scurte, cu rugămintea explicită de a limita folosirea cuvintelor din jargon şi de a se încadra în fondul principal lexical. Provocările de dialog, *debate* sau cel mai bun *plot twist* la o povestire sunt elemente competitive care îi atrag. Pentru o lectură accesibilă să fie folosite fragmente de text din literatura contemporană. Pentru a înţelege plasticitatea şi forţa limbii române actuale puteţi decupa extrase din cărţile lui Filip Florian.

Generaţia actuală, Alpha, învaţă bine vizual, astfel că sunt utile, în predare, elementele de design ale artei digitale. Nu de puţine ori veţi fi surprinşi de posibilităţile lor creative neaşteptate de storytelling vizual (datorate cărţilor de manga) sau de încadrare în universurile imaginare din jocuri sau filme.

Mulţumim elevilor şi profesorilor care au contribuit cu texte.

Svetlana Alexievici, Ryūnosuke Akutagawa
Isaac Asimov, Ambrose Bierce, Jorge Luis Borges, Ray Bradbury, Dino Buzzati, Italo Calvino, IL Caragiale, Raymond Carver
Mircea Cărtărescu, **Anton Cehov**, John Cheever
Truman Capote, Julio Cortázar, Roald Dahl
Mircea Eliade, Nikolai Gogol, Maxim Gorki, Nathaniel Hawthorne, Ernest Hemingway, O. Henry, Hermann Hesse, Florin Iaru, Washington Irving
James Joyce, Franz Kafka, Yasunari Kawabata
Stephen King, Rudyard Kipling, J.-M. G. Le Clézio
Jack London, Gabriel García Márquez, Guy de Maupassant, Alice Munro, Haruki Murakami, Flannery O'Connor, Luigi Pirandello, Edgar Allan Poe, Marin Preda
Aleksandr Puşkin, Mihail Sadoveanu, J. D. Salinger
W. Somerset Maugham, Varlam Şalamov, Lev Tolstoi
SCRIITORI DE POVESTIRI
Ivan Turgheniev, John Updike, Vasile Voiculescu, Oscar Wilde.

OLD IS gold
clasic
1984 – GEORGE ORWELL, AVENTURILE LUI HUCKLEBERRY FINN – MARK TWAIN, BĂTRÂNUL ŞI MAREA – ERNEST HEMINGWAY, CÂINELE DIN BASKERVILLE – ARTHUR CONAN DOYLE, CEI TREI MUŞCHETARI – ALEXANDER DUMAS, COPILĂRIA – MAXIM GORKI, CRIMĂ ŞI PEDEAPSĂ – F. DOSTOIEVSKI
DE VEGHE ÎN LANUL DE SECARĂ – J.D. SALINGER, DEŞERTUL TĂTARILOR – DINO BUZZATI, FAHRENHEIT 451 – RAY BRADBURY, FERMA ANIMALELOR – GEORGE ORWELL, ILIADA ŞI ODISEEA – HOMER, ÎMPĂRATUL MUŞTELOR – WILLIAM GOLDING, METAMORFOZE – OVIDIU, MOARTEA LUI IVAN ILICI – LEV TOLSTOI , MOŞ GORIOT – H. DE BALZAC, O MIE ŞI UNA DE NOPŢI, OCOLUL PĂMÂNTULUI ÎN 80 DE ZILE – JULES VERNE, PORTRETUL LUI DORIAN GRAY – OSCAR WILDE, POVESTIRI DIN CANTERBURY – GEOFFREY CHAUCER, POVESTIRI DUPA PIESELE LUI SHAKESPEARE – CHARLES ŞI MARY LAMB, PROCESUL – FRANZ KAFKA, ROBINSON CRUSOE – DANIEL DEFOE, STRĂINUL – ALBERT CAMUS, ŞOARECI ŞI OAMENI – J. STEINBECK.

* INTERVIURI *

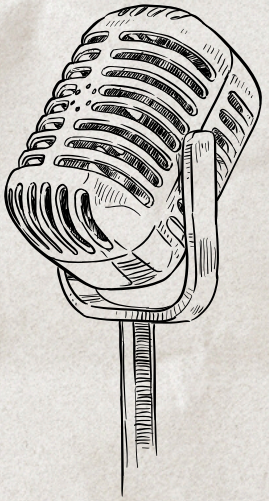

ELEVI STUDENȚI

Redactor: Gabriela, eşti în clasa a unsprezecea. Ce te-a surprins cel mai mult la începutul liceului?

Gabriela Iancu: La începutul liceului m-au surprins profesorii, mă aşteptam să fie foarte stricţi şi greu de plăcut, poate şi din cauza cadrelor didactice din şcoala generală care spuneau că profesorii de la liceu vor fi exigenţi, dar majoritatea au fost înţelegători, au avut răbdare şi au predat foarte bine, încercând să ne facă mai uşoară acomodarea.

R: Ce materie îţi place cel mai mult şi de ce?

GI: Materia care îmi place cel mai mult este limba şi literatura română, poate pentru că şi doamna profesoară predă foarte bine, îmi este uşor să înţeleg şi are răbdare cu toţi când nu înţelegem ceva. Limba română este folositoare în multe privinţe, iar dacă îţi este predată cu stăruinţă şi desluşit, deprinderea ei va deveni chiar plăcută.

R: Numeşte trei materii noi pe care ţi-ar plăcea să le faci la şcoală.

GI: Trei materii noi pe care mi-ar plăcea să le fac la şcoală sunt:

1. *Studiul dinozaurilor* - fiecare specie analizată în parte, despre viaţa lor până când a lovit meteoritul, anatomia lor, modul de atac al fiecărui carnivor, tehnicile defensive ale dinozaurilor cu coarne, speciile în care au evoluat mai departe.
2. *Educaţia cinematografică* – „bucătăria” filmelor de calitate, fie horror, romantice, de acţiune, psihologice, cu supereroi sau orice alt gen de film; recomandări din istoria filmului, să avem ca temă să vizionăm un film bun sau să scriem o recenzie despre filmul preferat.
3. *Botanica*, doar botanica - despre plante, tipuri de flori, curiozităţi, taxonomia, clasificarea, flora medicinală din România, reprezentările lor în pictură.

R: Ce activităţi extracurriculare îţi plac sau la care ţi-ar plăcea să participi?

GI: Mi-ar plăcea să fac voluntariat educativ, cumva la clasele primare, un fel de meditaţii gratuite, ajutor la teme, activităţi creative, programe afterschool, predarea englezei la cei mici. Poate şi voluntariat cultural, în muzee, biblioteci, teatre, ghidaj sau informare pentru vizitatori, organizare de evenimente culturale şi voluntariat pentru animale, în adăposturi de animale, hrănire, plimbare, curăţenie, promovarea adopţiilor pentru că toate animalele merită o familie; strângere de donaţii.

→

* INTERVIURI *

R: Cum te ajută şcoala să îţi descoperi pasiunile şi direcţia în viaţă?

GI: Iniţial, ora de psihologie a fost cea care m-a inspirat să merg în direcţia psihologiei pentru adolescenţi, pentru a-i ajuta pe cei care trec prin greutăţi emoţionale şi au nevoie de ghidare. Dar în ultimul timp tatonez ideea de a lucra în învăţământ ca învăţătoare, să lucrez cu clasele primare unde sunt necesare lucrurile de bază pentru mai multe materii. Până acum profesorii m-au susţinut în alegerea acestei meserii.

R: De ce este important în viaţă cititul cărţilor?

GI: În viaţă cititul cărţilor este esenţial deoarece, chiar dacă eu nu citesc chiar atât de mult pe cât aş vrea, dezvoltă mult vocabularul unei persoane. Apoi oamenii se pot informa din cărţi când lucrează la un proiect, devin mai atenţi la detalii, un om citit este mai interesant. O carte de ficţiune îţi cultivă creativitatea, te dezvoltă personal, te inspiră ca să îi îndrumi pe alţii. În acelaşi timp este şi un hobby foarte relaxant şi ieftin.

R: Care ţi se pare cel mai mare stres al vieţii de licean?

GI: Cel mai mare stres sunt aşteptările ridicate din partea tuturor profesorilor şi oceanul de informaţii al fiecărei materii. Acesta devine din ce în ce mai dens şi mai greu o dată cu apropierea bacalaureatului. Te apasă faptul că în curând vei avea un examen foarte important, în acelaşi timp toţi profesorii se aşteaptă să ai o performanţă excepţională la orele lor, să iei note bune, să lucrezi la foc automat şi să ai energie la ore, deşi suntem epuizaţi. Pur şi simplu presiunea pe care o simţim zi de zi este un stres constant şi toţi elevii aşteaptă însufleţiţi vacanţele şi weekendurile, deşi nici atunci nu ne eliberăm complet pentru câteva zile de ceea ce înseamnă datoria şcolară.

R: Dacă ai putea schimba un lucru la şcoală, care ar fi acela?

GI: Dacă aş putea schimba un lucru ar fi să dau mai puţine teme, uneori poate chiar deloc, oricum lucrăm mult la şcoală pentru că profesorii chiar se ocupă de noi. Astfel că temele pentru acasă nu mi se mai par atât de necesare. Sau poate să îţi alegi tu ce temă să faci. Elevii simt acut presiunea şi obligaţia numeroaselor teme şi nu au timp să-şi cultive pasiunea lor.

R: Dacă ai fi ministrul educaţiei pentru o zi, ce ai schimba în sistemul preuniversitar?

GI: Aş propune reducerea săptămânii şcolare la 4 zile: luni, marţi, miercuri şi joi, iar weekendul să fie de trei zile: vineri, sâmbătă şi duminică, pentru mai multă odihnă în privinţa elevilor şi pentru a avea timp de hobby-ul sau pasiunea lui.

R: Ce sfat i-ai da unui elev care abia intră în liceu?

GI: Un sfat ar fi să evite emoţiile negative. Frica nu îţi aduce nimic bun. Trebuie să încerci să fii extrovertit când vine vorba de începerea liceului, să vorbeşti cu lumea, să-i cunoască pe cei din jur pentru a se acomoda, să aibă răbdare să vadă care este firea profesorilor, deoarece nu toţi sunt ceea ce par a fi la început. Unii par duri, dar devin foarte calmi şi cumsecade cu timpul. Începerea liceului înseamnă un colectiv nou de colegi, toţi fiind acolo pentru prima dată şi trebuie să converseze între ei ca să se spargă gheaţa. Să se susţină reciproc de la bun început şi să formeze o legătură strânsă ca şi clasă, să fie uniţi. Asta ar ajuta foarte mult pentru acomodarea la viaţa de liceu a unui elev, să nu ajungă să simtă că nu-şi găseşte locul, să simtă că face parte dintr-un colectiv.

R: Mulţumim că ai împărtăşit cu noi gândurile tale. Îţi dorim succes la bacalaureat şi în carieră.

GABRIELA IANCU
elevă clasa a XI-a

INTERVIU

Redactor:
Andrei, eşti în clasa a unsprezecea. Ce te-a surprins cel mai mult la începutul liceului?
Andrei Fărcaş: Am fost surprins de cât de uşor am reuşit să îmi găsesc prieteni în noua clasă. Când am ajuns prima dată în curte şi am văzut mulţimea intimidantă de elevi adunaţi în şir am intrat în panică având un gând fulgerător că o să rămân singur pentru tot restul anilor de liceu. Fiind o persoană puţin introvertită, care mereu s-a chinuit să vorbească cu alţii, mă simţeam confortabil cu câţiva prieteni cu care stăteam tot timpul, mulţi ani la rând, şi separarea bruscă de ei mi-a dat lumea peste cap. Totuşi, în ciuda primelor gânduri, am fost surprins să îmi găsesc un grup de prieteni încă din primele zile de liceu.

R: Ce materie îţi place cel mai mult şi de ce?
AF: Materia mea preferată este istoria, mi-a plăcut încă din clasa a cincea când am avut norocul să am parte de un profesor minunat. Acest fapt nu s-a schimbat nici acum, dar consider că bazele din clasele mici sunt cele care m-a ajutat să înţeleg mai bine şi să îmi placă această disciplină.

R: Numeşte trei materii noi pe care ţi-ar plăcea să le faci la şcoală.
AF: Cel mai mult mi-ar plăcea să facem o materie legată de *arta actorului* şi *public speaking*. Consider că este foarte important pentru dezvoltarea imaginaţiei şi cultivarea inteligenţei inter-personale. Alte materii care mi-ar plăcea ar fi *înotul*, pentru dezvoltarea corporală şi *educaţie cinematografică*, pentru formarea unei perspective analitice.

R: Ce activităţi extracurriculare îţi plac sau la care ţi-ar plăcea să participi?
AF: Mi-ar plăcea să particip la un curs de actorie, în trecut am participat la o asemenea activitate şi consider că mi-am îmbunătăţit chiar şi tehnica scrisului, mi-a sporit puţin creativitatea şi m-a ajutat să intru mai bine în pielea personajelor.

R: Cum te ajută şcoala să îţi descoperi pasiunile şi direcţia în viaţă?
AF: Şcoala m-a ajutat să îmi descopăr pasiunea pentru literatură şi psihologie, să scot la suprafaţă un material brut care zăcea deja în străfundurile mele. N-aş fi putut întrezări drumul pe care am apucat fără ajutor constant de la oamenii din jurul meu şi fără ideile învăţate de la profesori. La fel, nu aş fi cunoscut multe dintre persoanele care m-au influenţat dacă n-aş fi mers la şcoală. Unii profesori plantează nişte seminţe, în timp ce alţii toarnă apă ca să încolţească sâmburii deja aflaţi în solul fertil al sufletului şi minţii elevilor.

R: De ce este important în viaţă cititul cărţilor?
AF: Consider că cititul cărţilor este important pentru formarea unei imagini cât mai autentice despre lume şi găsirea unei pasiuni. Personajele sau evenimentele din cărţi, chiar dacă sunt fictive, îmbogăţesc experienţa de viaţă a cititorului şi îl pot face mai înţelept. Totodată, cititorul poate lua contact cu idei, concepţii sau conduite noi care îl pot ajuta să reacţioneze mai bine la evenimentele din viaţa lui.

GÂNDURILE UNUI ELEV DE LICEU

INTERVIU

R: Care ţi se pare cel mai mare stres al vieţii de licean?

AF: Cel mai mare stres este drumul până la liceu. Consider că cea mai grea parte este să te trezeşti dimineaţa devreme şi să te pregăteşti pentru plecare. Adesea eşti obosit şi este un efort supraomenesc să ajungi la timp la prima oră dimineaţa, ţinând cont şi de traficul din Bucureşti. Multora, incluzându-mă şi pe mine, este greu să se trezească zilnic atât de dimineaţă, dar atunci când ajung la liceu şi încep să se scurgă orele observ că nu este chiar atât de rău pe cum credeam.

R: Dacă ai putea schimba un lucru la şcoală, care ar fi acela?

AF: Aş schimba programul astfel încât fiecare săptămână să aibă doar patru zile de şcoală în loc de cinci. Cel mai probabil aş face asta reducând numărul de materii care nu sunt necesare pentru profilul ales sau aş adăuga o oră în plus fiecărei zile.

R: Dacă ai fi ministrul educaţiei pentru o zi, ce ai schimba în sistemul preuniversitar?

AF: Aş împărţi clasele de liceu în două categorii. Clase de dimineaţă şi clase de după-amiază şi atunci când începe liceul elevii ar avea oportunitatea să aleagă în ce fel de clasă vor să intre. Clasele vor urma acelaşi program din clasa a noua până în clasa a douăsprezecea şi elevii ar putea să îşi formeze un bioritm care le-ar fi pe plac.

R: Ce sfat i-ai da unui elev care abia intră în liceu?

AF: I-aş spune să caute adânc în interiorul lui şi să găsească un lucru care îi place, fără să îi pese de critica celorlalţi sau de popularitate. Trebuie să găsească oameni cu care se înţelege şi care îl apreciază fără ca aceştia să îl forţeze să facă lucruri nedorite doar pentru a fi acceptat de grup.

R: Mulţumim ca ai împărtăşit cu noi gândurile tale. Îţi dorim succes la bacalaureat şi în carieră.

ANDREI FĂRCAŞ

elev clasa a XI-a

THE FUTURE BELONGS TO THOSE WHO BELIEVE IN THE BEAUTY OF THEIR DREAMS

Redactor: Cristina, eşti în clasa a douăsprezecea. Ce te-a surprins cel mai mult la începutul liceului?
Cristina Buşteagă: Cel mai mult m-a surprins faptul că totul depinde de tine. Profesorii te tratează brusc ca pe un adult, iar libertatea asta vine cu responsabilitate. Mi-am dat seama cât de repede trece timpul şi cât de mult contează să ştii cine vrei să devii.

R: Ce materie îţi place cel mai mult şi de ce?
CB: Materia care îmi place cel mai mult este limba română pentru că îmi oferă libertatea de a mă exprima şi oportunităţi de a gândi în profunzime. Îmi place să descopăr sensurile ascunse ale textelor şi să mă regăsesc în emoţiile personajelor.

R: Numeşte trei materii noi pe care ţi-ar plăcea să le faci la şcoală.
CB: Mi-ar plăcea să fac *Istoria religiilor* - ca să înţeleg mai bine, în mod obiectiv, credinţele şi ideile religioase ale lumii. *Educaţie financiară* - pentru a învăţa cum să-mi administrez mai bine banii. Şi, poate în primul rând, *Dezvoltare personală*, ca să mă cunosc mai bine şi să evoluez spiritual.

R: Ce activităţi extracurriculare îţi plac sau la care ţi-ar plăcea să participi?
CB: Mi-ar plăcea să particip la activităţi de voluntariat, pentru că îmi place să ajut oamenii şi să simt că pot face o mică schimbare în jur. De asemenea, mi-ar plăcea să iau parte la ateliere de dezvoltare personală şi proiecte artistice, unde pot să mă exprima liber şi să cunosc persoane cu aceleaşi pasiuni.

R: Cum te ajută şcoala să îţi descoperi pasiunile şi direcţia în viaţă?
CB: Şcoala mă ajută să îmi descopăr pasiunile prin diversitatea materiilor şi prin profesorii care mă inspiră. Fiecare disciplină scoate la suprafaţă o parte diferită din mine — ce îmi place, la ce sunt bună şi ce mă motivează. Prin totalitatea proiectelor, a activităţilor şi a experienţe noi îmi dau seama treptat ce drum vreau să urmez în viaţă.

R: De ce este important în viaţă cititul cărţilor?
CB: Cititul este important pentru că ne ajută să gândim mai profund, să ne îmbogăţim vocabularul şi să vedem lumea din perspective diferite. Cărţile ne dezvoltă imaginaţia, ne oferă cunoştinţe şi ne predau „lecţii de viaţă” pe care nu le-am putea trăi pe toate personal.

R: Care ţi se pare cel mai mare stres al vieţii de licean?
CB: Cel mai mare stres al vieţii de licean mi se pare presiunea de a reuşi — să ai note bune, să te pregăteşti pentru examene şi, în acelaşi timp, să-ţi dai seama ce vrei să faci mai departe. Uneori e greu să găseşti echilibrul între şcoală, timp liber şi propria stare de bine.

THE FUTURE BELONGS TO THOSE WHO BELIEVE IN THE BEAUTY OF THEIR DREAMS

R: Dacă ai putea schimba un lucru la şcoală, care ar fi acela?
CB: Dacă aş putea schimba un lucru mi-aş dori ca accentul să fie pus mai mult pe înţelegerea *utilităţii* a ceea ce învăţăm, nu doar pe note. Aş vrea ca profesorii să ne încurajeze să ne exprimăm ideile, să fim creativi şi să învăţăm lucruri care ne ajută cu adevărat în viaţa de zi cu zi, nu doar teorie, cunoştinţe de dragul cunoştinţelor.

R: Dacă ai fi ministrul educaţiei pentru o zi, ce ai schimba în sistemul preuniversitar?
CB: Dacă aş fi ministrul educaţiei aş schimba modul în care se predă uneori. Mi-aş dori ca orele să aibă o pondere mai mare de interactivitate şi de înţelegere a folosului practic a celor învăţate. Elevii să înveţe mai mult prin exemple concrete reale, nu doar prin teorie. Aş introduce mai multe materii folositoare, cum ar fi educaţia financiară, dezvoltarea personală şi istoria religiilor. Aş obliga să fie un accent mai pregnant pe binele *emoţional* al elevilor, nu doar pe performanţă.

R: Ce sfat i-ai da unui elev care abia intră în liceu?
CB: I-aş spune să nu se teamă de nou şi să se bucure de fiecare experienţă. Liceul trece repede, dar te învaţă multe despre tine şi despre oameni. Să fie curios, să înveţe din greşeli şi, foarte important, să nu uite că notele nu îl definesc pe de-a-ntregul. Iar cel mai important e să rămână el însuşi, indiferent de critici, şi să-şi urmeze pasiunile, orice ar fi.

R: Mulţumim pentru gândurile împărtăşite cu noi şi îţi dorim mult succes la bacalaureat şi în viaţă.
CB: Mulţumesc şi eu.

CRISTINA BUŞTEAGĂ
elevă clasa a XII-a

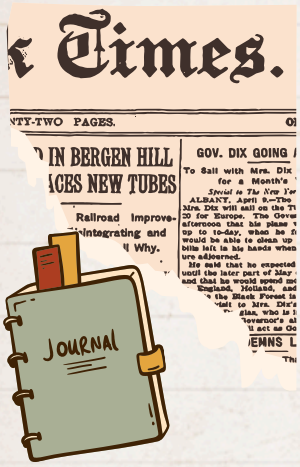

FACULTATEA DE ŞTIINŢELE COMUNICĂRII

Redactor: Eşti anul al doilea la Facultatea de Ştiinţele Comunicării. Ţi-a plăcut din timpul liceului domeniul de jurnalism şi comunicare sau cum ai ajuns să studiezi asta?
Anne-Marie Grimm: Am ajuns să explorez acest domeniu datorită familiei şi prietenilor. Cred că ei m-au împins pe acest teren, mi-au oferit feedback pozitiv că aş avea o mică scânteiere de talent într-ale scrisului, că aş tinde să fiu creativă şi că acest domeniu mi s-ar potrivi.

R: Care sunt materiile care îţi plac cel mai mult?
AMG: Materiile din primul an care mi-au plăcut mult au fost: *Tehnici ale discursului public* şi *Fundamentele sistemului mass-media*. Mi-au plăcut aceste cursuri deoarece te ajută să te exprimi clar, să înţelegi lumea din jur şi să ai multă încredere atunci când vorbeşti în faţa altora!

R: Spune-mi o diferenţă între profesorii de la facultate şi cei de la liceu.
AMG: În primul rând stilul de predare. Profesorii de la liceu explică mai detaliat pentru a se asigura că toţi elevii ţin pasul, pe când profesorii de la facultate predau mult mai rapid şi se concentrează mai mult pe ideile de bază.

R: Cum te descurci cu volumul mare de informaţii noi şi cu examenele?
AMG: Exceptând faptul că am făcut mai mult cursuri online decât cursuri faţă în faţă în primul an, informaţiile au fost mai uşor de accesat, iar examenele s-au desfăşurat mai mult sub formă de proiecte.

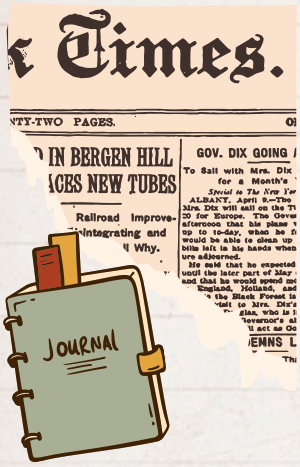

FACULTATEA DE ŞTIINŢELE COMUNICĂRII

R: Cum reuşeşti să îţi împarţi timpul între facultate, prieteni şi viaţa personală?
AMG: Pot spune că viaţa de student nu mi-a îngreunat deloc viaţa personală. Pe lângă faptul că am făcut multe cursuri online, am avut puţine ore pe săptămână şi am reuşit să mă relaxez, mai ales în weekend.

R: Crezi că facultatea te pregăteşte suficient pentru o carieră de succes?
AMG: În mare parte facultatea îţi oferă cunoştinţele de bază şi te pregăteşte pe potriva fiecăruia, dar adevăratul succes vine din ceea ce faci în afara sălii de curs, din experienţe, diverse proiecte în care te implici şi tot ce înveţi din mers.

R: Împărtăşeşte cu noi o întâmplare, amuzantă sau tristă, din viaţa ta de student.
AMG: Sinceră să fiu nu-mi vine acum în minte nicio întâmplare deosebită.

R: Ce sfat ai da unui licean care urmează să intre la facultate?
AMG: Un sfat ar fi să-şi asculte instinctul, să aibă mare încredere în el că orice s-ar întâmpla va reuşi să treacă peste şi niciodată să nu uite cine este.

R: Mulţumim pentru gândurile împărtăşite cu noi şi îţi dorim mult succes în carieră.
AMG: Mulţumesc şi eu pentru această experienţă neaşteptată.

ANNE-MARIE GRIMM

Absolventă a liceului,
studentă anul al II-lea la Facultatea de ştiinţele comunicării

FACULTATEA DE MANAGEMENT

Redactor: Eşti anul al doilea la Facultatea de Management. Ţi-a plăcut domeniul acesta din timpul liceului sau cum ai ajuns să studiezi asta?
Daniel S: Nu pot să zic că eram interesat de domeniul acesta în timpul liceului, ci mai mult de domeniul economic. Consultând opţiunile oferite de ASE, obiectivele mele de viitor s-au aliniat cel mai mult cu linia cursurilor oferite de această facultate.

R: Care sunt materiile care îţi plac cel mai mult?
DS: În mare parte *contabilitatea* şi *macroeconomia*. Contabilitatea mi-a plăcut deoarece am învăţat mai multe concepte economice care se notează în situaţiile financiare ale unei firme, iar macroeconomia deoarece această materie se axează pe economia unui stat, pe o multitudine de indicatori economici şi oferă anumite lecţii legate de tranzacţiile de pe piaţa de capital.

R: Spune-mi o diferenţă între profesorii de la facultate şi cei de la liceu.
DS: O diferenţă notabilă ar fi modul cum se desfăşoară cursurile. De la scrisul după dictare la prezentarea materiei prin intermediul PowerPoint-urilor.

R: Cum te descurci cu volumul mare de informaţii noi şi cu examenele?
DS: Mai bine decât m-aş fi aşteptat. Deşi volumul informaţiilor este mai mare decât în liceu, reuşesc să ţin pasul cu acestea, iar cu examenele, mă străduiesc să repet bine înainte şi aşa le-am promovat cu brio.

FACULTATEA DE MANAGEMENT

R: Cum reușești să îți împarți timpul între facultate, prieteni și viața personală?
DS: Programul de la facultate îmi oferă posibilitatea să îmbin viața academică și cu cea personală într-un mod destul de plăcut. Desigur, mai sunt și perioade în care partea academică trece în prim-plan.

R: Crezi că facultatea te pregătește suficient pentru o carieră de succes?
DS: Consider că da. În urma diferitelor materii din programă și a stagiilor de practică ești destul de pregătit să îți începi cariera.

R: Împărtășește cu noi o întâmplare, amuzantă sau tristă, din viața ta de student.
DS: În prima săptămână de facultate aveam în orar o materie la care seminarul se desfășura o dată la două săptămâni. Din necunoștință de cauză am mers și în săptămâna greșită și credeam că mereu am alți colegi noi.

R: Ce sfat ai da unui licean care urmează să intre la facultate?
DS: În principal să fie calm și să aibă răbdare. La început o să-i fie greu cu diferențele dintre liceu și facultate. Până va înțelege cum funcționează lucrurile la nivelul academic, vor exista întrebări la care nu va găsi repede răspunsuri și soluții.

R: Mulțumim pentru gândurile împărtășite cu noi și îți dorim mult succes în carieră.
DS: Mulțumesc, asemenea!

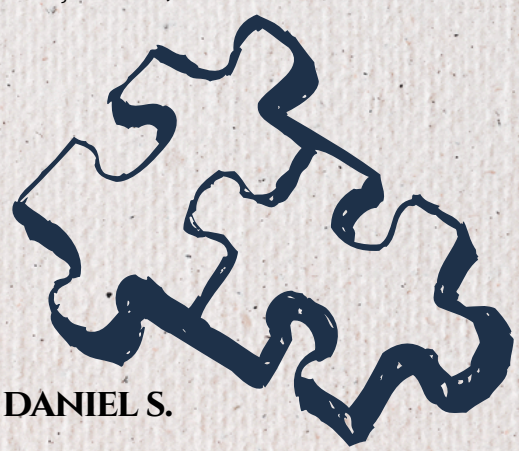

DANIEL S.

Absolvent al liceului,
Student anul al II-lea la Facultatea de Management

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ŞI ASISTENŢĂ SOCIALĂ

Redactor: Andreea, eşti în anul al doilea la Facultatea de Sociologie şi Asistenţă Socială. Ţi-a plăcut domeniul acesta din timpul liceului sau cum ai ajuns să studiezi asta?
Andreea: La început am fost nehotărâtă deoarece mă atrăgea deopotrivă şi pedagogia, însă am considerat că în domeniul asistenţei sociale pot să aprofundez mai multe domenii interesante, benefice atât pentru dezvoltarea personală cât şi pentru cea profesională.

R: Care sunt materiile care îţi plac cel mai mult şi de ce?
A: Nu pot spune ca am o materie preferată deoarece în fiecare semestru avem discipline diferite, toate foarte interesante şi cumva corelate. Comportament şi mediu social, Dezvoltare umană, dar şi cursurile de Consiliere sunt printre cele pe care le-am îndrăgit cel mai mult.

R: Spune-mi o diferenţă între profesorii de la facultate şi cei de la liceu?
A: Profesorii de la facultate sunt mult mai relaxaţi decât cei de la liceu, lucru firesc deoarece şi relaţia student-profesor se schimbă cu una de autonomie. La facultate eşti direct responsabil de absenţele pe care le faci, de notele pe care le iei, dacă ai sau nu restanţă, deoarece acum suntem adulţi în toată firea, iar toate acţiunile noastre ne afectează în mod direct. Dar există şi asemănări, deoarece atât la liceu cât şi la facultate am avut parte de profesori calzi, la care am putut apela dacă aveam vreo curiozitate sau chiar o problemă.

R: Cum te descurci cu volumul mare de informaţii noi şi cu examenele?
A: Încerc cât de mult pot să fiu atentă la cursuri, dar şi la seminare pentru a prinde cât mai uşor, parcurg şi acasă ceea ce am scris deja la facultate. Dacă chiar nu înţeleg anumite informaţii, întotdeauna pun întrebări profesorilor şi dezbatem acele subiecte în cadrul seminarelor. Astfel că în sesiune nu mai resimt stresul aşa cum l-aş fi resimţit dacă nu m-aş fi pregătit pe tot parcursul anului.

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ŞI ASISTENŢĂ SOCIALĂ

R: Cum reuşeşti să îţi împarţi timpul între facultate, prieteni şi viaţa personală?
A: Este destul de dificil, însă am ferestre între ore, dar şi weekend-uri când mă întâlnesc cu prietenii.

R: Crezi că facultatea te pregăteşte suficient pentru o carieră de succes?
A: Consider ca facultatea îţi dă teoria pentru a avea succes, însă oportunităţile trebuie să ni le facem singuri de cele mai multe ori. Într-adevăr, sunt profesori care ne oferă locuri pentru practică sau diverse şanse pentru voluntariat/învăţare de tip ateliere sau workshop, însă fără voinţă de perfecţionare nu vei reuşi să ajungi unde îţi propui.

R: Împărtăşeşte cu noi o întâmplare, amuzantă sau tristă, din viaţa ta de studentă.
A: În cadrul unui seminar de Etică şi valori am primit nişte stickere cu diverse prejudecăţi sau stări de vulnerabilitate pe care a trebuit să le purtam pe holurile facultăţii fără să ştim ce fel de prejudecată purtam, cu scopul de a ne creşte empatia şi a simţi pe pielea noastră etichetările categoriilor vulnerabile. A fost o experienţă interesantă, atât tristă cât şi fericită deoarece am avut ocazia să vedem cum oamenii se împart în două categorii: cei care îmbracă dizabilitatea într-un ambalaj frumos astfel ca celălalt să nu fie lezat şi cei care nu sunt atât de empatici şi sensibili la suferinţa celuilalt.

R: Ce sfat ai da unui licean care urmează să intre la facultate?
A: Alegerea facultăţii este un pas important al vieţii. Procesul nu trebuie grăbit deoarece dacă alegi ceva ce îţi place, o vei face cu dragoste toată viaţa, în caz contrar, vor fi doar nişte ani pierduţi, iar trecerea prin facultăţi nu va mai avea savoare.

R: Mulţumim pentru gândurile împărtăşite cu noi şi îţi dorim mult succes în carieră.
A: Mulţumesc şi eu! Seara frumoasă!

ANDREEA
Absolventă a liceului,
Studentă anul al II-lea la
Facultatea de Sociologie şi Asistenţă Socială

DIN EXPERIENȚA PĂRINȚILOR

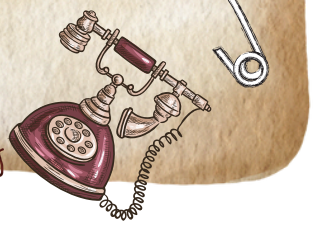

[Adolescentule]... Îţi scriu ca şi cum aş fi mama ta, cu sufletul plin de gânduri pentru tine. Am trăit destule, am plâns, am iubit, am pierdut şi am învăţat.

Aş vrea ca tu să iei de la mine nu poverile, ci înţelepciunea, libertatea, pur şi simplu să faci ce simţi.

Trupul şi mintea ta sunt singurul loc unde vei trăi toată viaţa. Dormi bine, mănâncă simplu, mergi pe jos, respiră. Când eşti sănătos şi inima îţi este mai uşoară.

Nu alerga mereu după „mai mult”...

Fericirea nu vine din case mari sau maşini scumpe, ci din liniştea de a bea o cafea dimineaţa fără grabă, din a şti că ai pe cine suna seara. Bucură-te de ce ai acum, căci timpul trece surprinzător de repede şi îţi vei da seama târziu cât de preţioase erau micile clipe.

Alege bine oamenii de lângă tine... sau mai bine spus, să-i simţi, să le simţi energia...

Un prieten bun sau un partener care te respectă valorează cât zece comori. Dacă cineva te face să te simţi mic, neliniştit, vinovat mereu, nu-ţi este prieten. Mai bine singur decât lângă cineva care-ţi strică sufletul. Nu te teme de greşeli!

Toţi greşim, dar nu toţi avem curajul să recunoaştem. Fii blând cu tine şi învaţă din fiecare pas greşit. Vei vedea că şi din răni cresc flori, dacă ai răbdare.

Cinsteşte locul de unde vii şi oamenii care te-au crescut, dar trăieşte viaţa ta, nu pe a lor. Ai dreptul să alegi alt drum şi să fii fericit altfel.

Tinereţea vrea totul repede, dar lucrurile cu adevărat frumoase se „coc” încet: prietenii de încredere, iubirea adevărată, o meserie pe sufletul tău. Nu te speria dacă nu ştii încă încotro mergi, important e să mergi drept şi cinstit. #airăbdarecutimpul

Nu uita să te plimbi prin ploaie, să miroşi florile, să râzi din toată inima. (Şi chiar te rog să o faci cât mai des! Este cel mai bun lifting facial!)

Viaţa nu este doar despre muncă şi griji. Îţi va părea rău, la bătrâneţe, nu pentru ce nu ai avut, ci pentru clipele pe care nu le-ai trăit.
Şi mai ales, mulţumeşte.

Pentru sănătate, pentru părinţi, pentru prieteni, pentru zilele bune şi chiar pentru cele grele, căci ele te fac mai puternic. Recunoştinţa e cheia unei inimi liniştite.

Ţine minte, viaţa nu e fără necazuri, dar poate fi plină de lumină dacă înveţi să o priveşti cu ochi buni. Şi oricât de departe vei merge, să nu uiţi de unde ai plecat, că eşti iubit şi că nu eşti singur.

Ascultă-ţi sufletul mereu, ai încredere în ceea ce simţi, ce eşti...

Oricât de multe piedici vei avea, zâmbeşte, şi ai încredere că ceva bun o sa vină, MEREU.

Dacă vrei să plângi, te rog să o faci, TU eşti EU-ul tău, TU eşti important(ă), iar vindecarea nu vine decât cu eliberarea interioară.

PS: plângi de bucurie sau de tristeţe, zâmbeşte, luptă pentru ce este al tău, simte viaţa, să le mulţumeşti părinţilor pentru ce ţi-au putut oferi, să ierţi şi să mergi mai departe, ajută-i pe cei din jurul tău cât poţi (cu un compliment/gest, poţi schimba viaţa unui om care chiar avea nevoie de asta), învaţă să petreci timp cu tine, ieşiri în parc, o carte citită, o cafea, o masă la restaurant sau pur şi simplu în casă... încearcă să nu ai aşteptări de la ceilalţi, este o decizie foarte sănătoasă .

Cu drag pentru tine, o mamă. #37

ANA, 37 ANI

Mama Anastasiei (clasa a XI-a)

GÂNDURI DIN EXPERIENŢA BUNICILOR LEGATE DE CEEA CE ESTE IMPORTANT PENTRU A AVEA O VIAŢĂ FERICITĂ

Cred că cel mai important lucru este să ai grijă de tine şi să nu te grăbeşti să faci totul perfect sau să mulţumeşti pe toată lumea. Fericirea nu vine din a fi mereu ocupată sau din a încerca să arăţi bine în faţa tuturor. Eu am trecut prin ani în care încercam să fac totul repede, treburi, grija pentru copii, muncă şi ajungeam mereu obosită şi nemulţumită. Abia după ce am început să-mi fac timp pentru mine am realizat cât de important e să te opreşti câte puţin şi să te bucuri de lucrurile simple.

Îmi amintesc că, după o zi lungă, îmi plăcea să stau câteva minute pe balcon cu ceaiul meu şi să privesc lumea sau să citesc câteva pagini dintr-o carte. Uneori doar să asculţi liniştea şi să respiri adânc îţi poate schimba starea de spirit. De asemenea, să fii bună cu oamenii contează mult. Am învăţat că nu merită să păstrezi supărări şi că e mult mai uşor să ierţi repede.

Nu te compara cu alţii şi nu încerca să trăieşti viaţa lor. Eu am avut o prietenă care se stresa mereu că trebuie să fie cea mai bună în toate şi mereu era nemulţumită. Eu am învăţat să fac lucrurile pas cu pas, să încerc să fac bine ce pot şi să mă bucur de ceea ce am reuşit. Învaţă să spui ce simţi, să iubeşti sincer şi să nu-ţi fie frică să încerci lucruri noi. Greşelile fac parte din viaţă şi ele te învaţă mai multe decât reuşitele.

Fericirea adevărată vine din lucrurile simple şi din oamenii care contează pentru tine. Familia şi prietenii adevăraţi sunt ceea ce face ca o zi să fie bună. Îmi amintesc cum obişnuiam să gătesc împreună cu fiicele mele sau să stăm la poveşti cu prietenele după o zi lungă. Acele momente erau cele care mă făceau să zâmbesc şi să simt că viaţa are sens.

Am învăţat să fiu recunoscătoare pentru ce am şi să nu ţin supărări mici. În tinereţe mă enervam pentru lucruri nesemnificative şi pierdeam energie. Am descoperit că iertarea aduce linişte şi că bucuria nu vine doar din realizări mari, ci din lucruri mici – un zâmbet, o glumă, o conversaţie caldă.

E important să ai timp pentru tine, să faci lucruri care te fac să te simţi bine – fie că înseamnă o plimbare scurtă, să stai de vorbă cu cineva drag sau să te odihneşti. Bucură-te de fiecare zi şi nu aştepta evenimente mari ca să fii fericită.

O viaţă frumoasă e formată din momente mici, dar pline de sens.

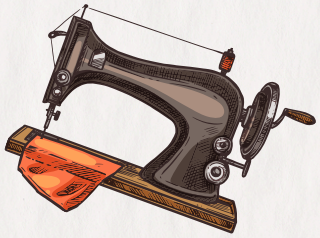

VALERICA, 64 ANI

Bunica Mariei (clasa a XI-a)

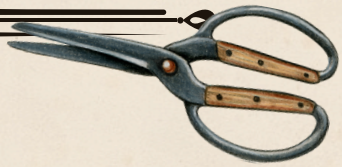

Cel mai important sfat este să faci ceea ce simți că e bine pentru tine și să nu încerci să mulțumești pe toată lumea. Eu am învățat asta târziu, când am schimbat locul de muncă. La început mi-a fost frică, dar după ce am văzut că am luat decizia potrivită, am înțeles cât de important e să faci lucrurile pentru tine.

Nu trebuie să te temi să greșești. Am făcut multe greșeli, am pierdut bani sau oportunități, dar ele m-au învățat să aleg mai bine și să prețuiesc lucrurile importante. Râsul, o glumă cu cineva drag sau timpul petrecut cu familia îți dau energie și te fac să vezi partea bună a vieții.

Alege oamenii cu grijă și nu te lăsa influențată de cei care nu te susțin. Prietenii adevărați și oamenii care îți sunt alături fac viața mai frumoasă. Învață să apreciezi momentele mici, chiar dacă par nesemnificative - o plimbare, o zi liniștită, o discuție amuzantă, toate acestea contează mult.

O viață frumoasă vine din oameni și din lucruri simple. Sănătatea e primul lucru și apoi timpul petrecut cu cei dragi. În tinerețe lucram foarte mult și uitam să stau cu familia. Abia mai târziu am realizat cât de mult valorează o seară în familie, o glumă sau o poveste spusă la cafea.

Fericirea vine și din lucrurile care-ți fac plăcere, să gătești pentru cineva, să ieși la plimbare sau să stai de vorbă cu cineva apropiat. Învață să ierți, să nu păstrezi supărările și să te bucuri de ce ai. Uneori un gest mic de bunătate sau un zâmbet poate face mai mult decât orice altceva.

Am descoperit că momentele simple rămân în minte și în suflet: o seară împreună cu familia, o glumă între prieteni sau doar liniștea de acasă. Bucură-te de fiecare zi și fă ceea ce simți că te face fericit, asta te va ajuta să ai o viață frumoasă și împlinită.

ȘTEFAN, 70 ANI

Bunicul Mariei (clasa a XI-a)

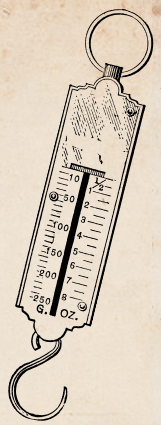

Dragul meu, să știi că fericirea nu-i în bani, nici în lucruri, ci în liniștea sufletului. Am trăit vremuri grele, cu lipsuri, cozi și frică, dar tot râdeam cu vecinii și împărțeam o bucată de pâine. Să mulțumești în fiecare zi pentru ce ai, să nu ții supărare și să iubești oamenii, chiar și când greșesc.

Viața e scurtă, și dacă o trăiești cu inimă bună, e mai bogată decât orice avere. Eu am trecut prin comunism, dar am rămas om — și asta e cea mai mare fericire.

VASILICA, 61 ANI

Bunica lui George (clasa a X-a)

Cred că cel mai important lucru este să ai o căsnicie bună și să îți crești copiii în bune condiții. Pentru tineri este bine să fii un om corect și să ai grijă să fii un om bun cu familia și cei de aproape și să te ocupi de părinții tăi.

VASILICĂ, 78 ANI

Tânărul ar trebui să preia ce este bun din toate împrejurările vieții. Ca să fii fericit și împlinit trebuie să-ți placă ceea ce muncești, întotdeauna să respecți adevărul și să știi să faci multe lucruri.

ANA, 83 ANI

Bunicii lui Andrei (clasa a XI-a)

EXPERIENȚA MEA ÎN DOMENIUL FIBREI OPTICE

UN DRUM AL ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCOPERIRII

ŞTEFAN STAN
elev clasa a XII-a

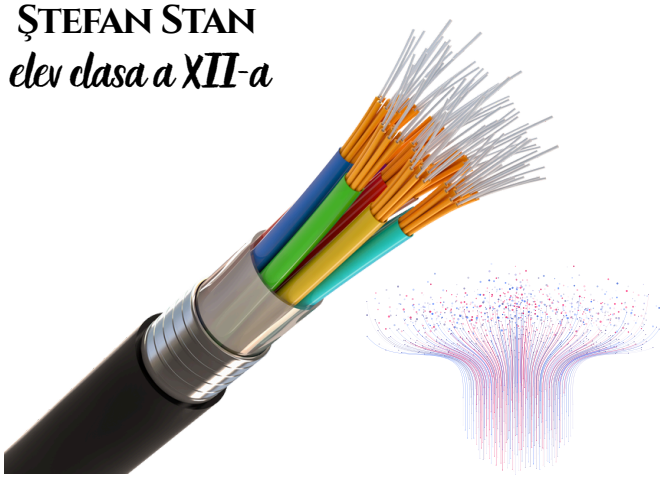

Interesul meu pentru fibra optică a apărut în octombrie 2023, în biblioteca şcolii, când am început să descopăr lumea comunicaţiilor moderne. Curiozitatea iniţială s-a transformat treptat într-o preocupare constantă. Am învăţat cum se montează, se testează şi se certifică o reţea, sub îndrumarea profesorilor care m-au sprijinit şi m-au încurajat permanent.

Un moment important a venit în decembrie 2023, când, prin intermediul WorldSkills România, am avut ocazia să particip la o activitate de pregătire organizată la Bordeaux, în Franţa, alături de patru colegi. Participarea la un concurs acolo mi-a oferit prilejul de a învăţa din experienţa celorlalţi şi de a-mi testa cunoştinţele într-un context nou.

În 2024 am luat parte la Concursul WORLDSKILLS – jonctor fibră optică, faza locală, iar mai apoi am reprezentat şcoala la faza naţională, desfăşurată la Cluj-Napoca. Competiţia mi-a oferit şansa de a-mi verifica nivelul de pregătire şi de a lucra sub presiune. M-am bucurat de sprijinul profesorilor şi de atmosfera de colaborare dintre participanţi.

Tot în 2024 am fost selectat să particip la competiţia internaţională „The Second Belt and Road International Skills Competition”, organizată la Chongqing, China. A fost o experienţă aparte, care m-a ajutat să înţeleg mai bine cerinţele şi standardele internaţionale din domeniu. M-am bucurat de şansa de a lucra pe echipamente moderne şi de a învăţa de la specialişti din diverse ţări.

Pe parcurs, am efectuat stagii de practică la firme de profil, precum RNT România şi Camusat, unde am avut ocazia să aplic cunoştinţele învăţate şi să înţeleg mai bine responsabilităţile profesionale. Sub îndrumarea domnului inginer Gabriel Sârbu, am învăţat cât de importante sunt precizia, răbdarea şi munca în echipă.

În continuare, am participat la etapa internaţională a concursului WorldSkills, categoria Information Network Cabling, desfăşurată la Lyon, cu sprijinul echipei WorldSkills România şi al conducerii Colegiului Tehnic de Poştă şi Telecomunicaţii „Gheorghe Airinei”. Această experienţă mi-a oferit o perspectivă mai amplă asupra domeniului şi m-a motivat să îmi dezvolt competenţele.

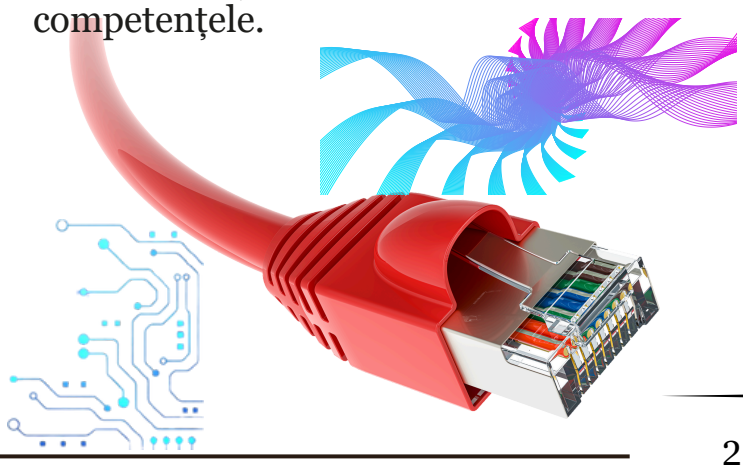

EXPERIENȚA MEA ÎN DOMENIUL FIBREI OPTICE

UN DRUM AL ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCOPERIRII

Am avut de asemenea ocazia să particip la evenimentul Czech Skills, la Brno, Cehia, unde am lucrat alături de elevi şi formatori locali. A fost un schimb de experienţă care m-a ajutat să privesc meseria dintr-un unghi nou, bazat pe colaborare şi învăţare reciprocă.

În 2025 am reluat participarea la competiţiile organizate de WorldSkills România, unde am continuat să mă pregătesc şi să împărtăşesc din ceea ce am învăţat. În toamna acestui an am revenit în Brno, de această dată în rolul de formator, pentru a prezenta tehnici avansate de lucru. Activitatea s-a bazat pe spiritul de echipă şi pe dorinţa comună de a progresa.

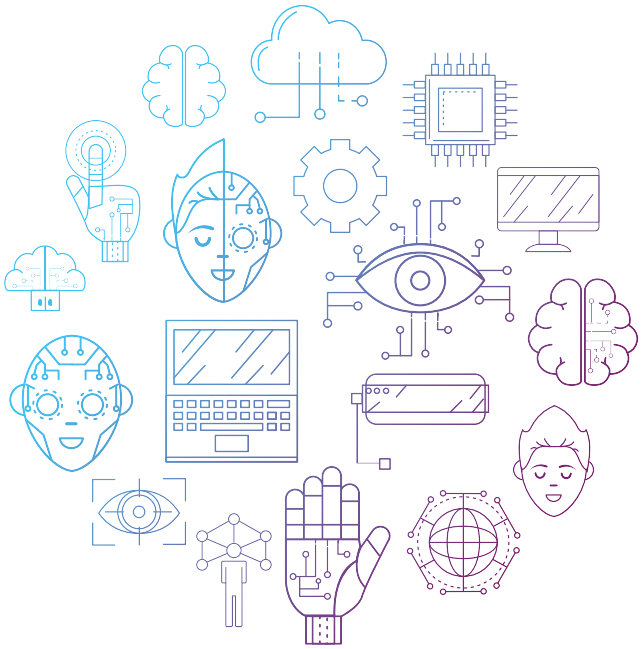

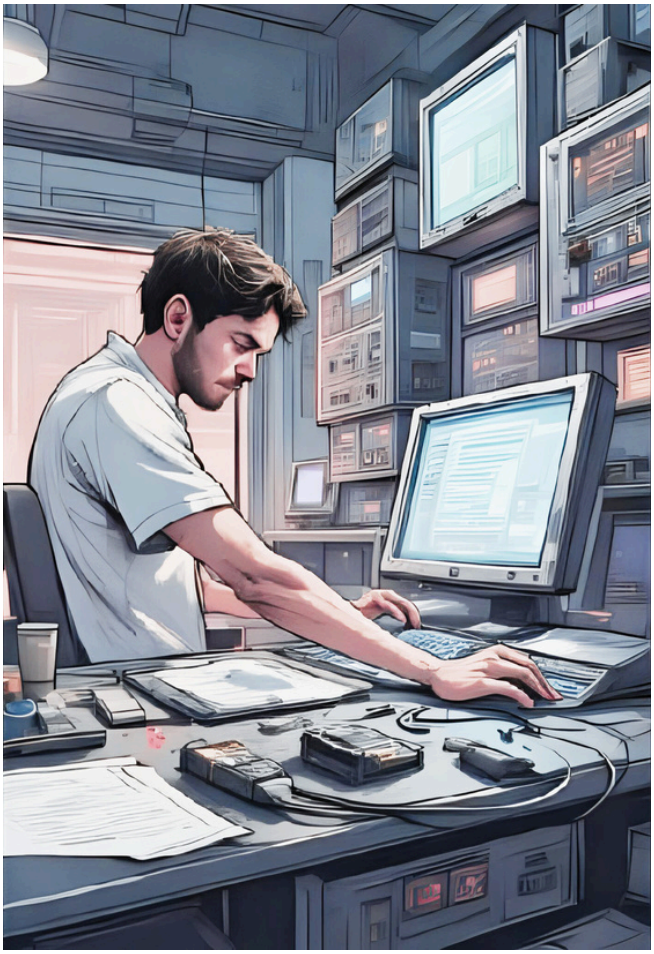

Toate aceste experienţe au fost posibile datorită sprijinului acordat de profesori, mentori, colegi şi familie. Le sunt recunoscător domnului inginer Cornel Bărbuţ, echipei WorldSkills România, conducerii colegiului, dirigintei mele – doamna profesor Otilia Georgescu – şi părinţilor mei, care m-au încurajat în permanenţă.

Privind în urmă, realizez că fiecare etapă a fost o oportunitate de învăţare. Domeniul fibrei optice mi-a arătat cât de importantă este munca bine făcută, cooperarea şi dorinţa de a evolua. Este un drum pe care îmi doresc să continui, cu aceeaşi pasiune şi respect pentru profesie.

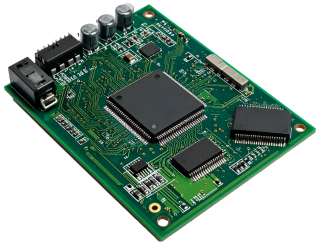

PE VALURILE PASIUNII: SAILING-UL, LIBERTATEA PE CARE O CAUȚI

BIANCA ANDREEA STAN
elevă clasa a IX-a

Pentru unii marea înseamnă vacanţă, relaxare şi apusuri colorate. Pentru mine, înseamnă vânt, miros de sare şi o velă albă care se umflă, purtându-mă spre necunoscut. **Sailing-ul** sau navigaţia cu vele a devenit mai mult decât un hobby, este pasiunea care m-a învăţat răbdarea, curajul şi lucrul în echipă.

Prima dată când am urcat pe o barcă cu vele aveam emoţii uriaşe. Nu ştiam exact la ce să mă aştept, părea complicat, plin de frânghii, pânze şi concentrare maximă. Dar în momentul în care barca a prins vânt şi a început să se mişte doar cu forţa naturii, am simţit o libertate pe care nu o mai trăisem niciodată. Era uimitor să ştiu că vântul şi marea, elemente atât de puternice, pot fi „îmblânzite” prin pricepere şi coordonare.

Ceea ce îmi place cel mai mult la sailing este contrastul dintre liniște şi adrenalină. Uneori, marea sau lacul pe care eşti este liniştit şi poţi să te bucuri de peisajele frumoase pe care le vezi. Alteori, în mijlocul unei curse sau al unei furtuni uşoare, fiecare secundă contează şi totul devine o luptă între tine şi natură. Acele momente intense sunt cele care îţi rămân în suflet şi te fac să te întorci de fiecare dată pe apă. În plus, sailing-ul te ajută să descoperi locuri minunate. Fie că e vorba de o ieşire de o zi pe lacul Herăstrău sau pe Siutghiol sau de o aventură pe Marea Neagră, sentimentul de a pluti liber, departe de ţărm, este unic.

Fiecare ieşire pe apă este o nouă lecţie, o nouă aventură şi o nouă dovadă că pasiunea te poate duce departe, chiar şi pe valurile succesului prin a câştiga cupe şi medalii. Participarea la competiţii naţionale şi internaţionale contribuie nu doar la perfecţionarea abilităţilor tehnice, ci şi la cultivarea spiritului de echipă, a perseverenţei şi a fair-play-ului.

Secţia de yachting a Clubului Sportiv CSM Bucureşti reprezintă un exemplu relevant de dezvoltare a sportului nautic în capitală, în special în rândul copiilor şi juniorilor. Prin programele sale moderne de instruire şi prin implicarea antrenorului, această secţie oferă tinerilor posibilitatea de a descoperi tainele navigaţiei şi de a se forma ca sportivi disciplinaţi şi responsabili.

Activitatea se desfăşoară pe diferite clase de ambarcaţiuni, precum **Optimist**, destinată celor mai mici sportivi până la vârsta de 15 ani, **RS Terra** ideală pentru trecerea la un nivel intermediar până la vârsta de 18 ani şi **Laserul** folosit în competiţiile de performanţă.

Pentru mine, sailing-ul nu e doar un sport, ci o stare de spirit. Este dorinţa de a explora, de a învăţa şi de a te bucura de fiecare clipă petrecută pe apă. Îţi oferă o perspectivă diferită asupra vieţii, te face să realizezi cât de mic e omul în faţa naturii, dar şi cât de puternic poate fi atunci când o înţelege şi colaborează cu ea.

Marea Neagră, Nessebar (Bulgaria)

Lacul Siutghiol, Constanţa

Lacul Herăstrău, Bucureşti

PRIMUL MEU INTERVIU

Sunt studentă în anul al doilea la Facultatea Ştiinţele Comunicării, un loc în care am învăţat că vocea, atitudinea şi emoţia sunt la fel de esenţiale ca informaţia însăşi.

Dintre toate cursurile primului an, unul mi-a rămas în mod special în suflet: *„Fundamentele sistemului mass-media”*. Profesorul nu a fost doar un dascăl excelent, ci şi un om cu o carismă aparte, un prieten al ecranului, prezentator al propriei sale emisiuni ,,Ştirea cea bună”. Prin calmul şi umorul său diplomatic ne transforma fiecare oră într-o zi mai bună. De la el am învăţat că un interviu nu se susţine doar cu ideile pe care le ai în minte, ci şi cu inima. Nu este doar despre a întreba, ci despre a asculta şi a înţelege.

Când am primit sarcina de a realiza un interviu real pentru acest curs, am simţit cum emoţiile mă copleşesc. Dar mi-am luat inima în dinţi şi am plecat la drum.

Destinaţia? Comuna Vârtoape, Judeţul Teleorman.

Scopul? Un interviu cu primarul comunei, un om cu experienţă, care a trecut prin numeroase alegeri.

Când am ajuns la locuinţa domnului primar, acesta ne-a întâmpinat cu un zâmbet plin de căldură. Parcă era gata să-şi pună sufletul pe tavă, dar cred că avea şi el puţine emoţii. În acel moment am uitat de cameră. L-am întrebat cu vocea uşor tremurată, dar cu un zâmbet sincer:

În ce an aţi candidat prima dată ca primar?

S-a aşezat confortabil pe scaun şi a răspuns cu modestie:

Am încercat în 2004 să candidez, fiind la o vârstă foarte fragedă, având doar 34 de ani. Am pierdut atunci la o diferenţă mică, de 43 de voturi. Recunosc, am fost supărat, dar privind înapoi, cred că a fost spre bine. Mai târziu am câştigat în 2020, apoi din nou în 2024, iar acum conduc comuna cu înţelepciunea anilor care au trecut.

Pe măsură ce vorbea, tonul său era unul foarte convingător şi aproape că vedeam cu ochii minţii evenimente din povestea dumnealui de viaţă.

Cum v-aţi simţit când aţi fost ales? am continuat şirul întrebărilor neştiind dacă le găsisem pe cele mai potrivite.

Sincer? a zâmbit dumnealui puţin nostalgic. După patru încercări, nu mai aveam speranţa de a ajunge primar, dar Dumnezeu aşa a făcut. E o mare calitate să devii primul om al comunităţii tale, în acelaşi timp o povară frumoasă, dacă ştii să o porţi cu demnitate.

Ce v-a determinat să intraţi în lumea politică?

De mic copil trăiam pe lângă profesori. După Revoluţie, am avut un mentor, pe învăţătorul meu, omul care m-a inspirat să intru în lumea politică. Prin 2002, 2003, am făcut primii paşi. Am prins drag de această ramură şi n-am renunţat. Poate că Dumnezeu mi-a pus această dorinţă în inimă.

L-am întrebat apoi, dacă a avut modele în viaţa publică.

Modele au fost multe. Primul a fost învăţătorul meu. Am admirat mai mulţi politicieni, dar nu voi da nume pentru că se poate interpreta. Din păcate sunt din ce în ce mai puţini oameni buni în viaţa publică.

Următoarea întrebare a fost mai personală.

Cum reuşiţi să vă împărţiţi timpul între familie şi funcţia de primar?

În momentul când ajungi în această funcţie familia pică pe locul doi. Noi, oamenii politici, cum se ştie, suntem mai mult plecaţi, mai mult pe drumuri să rezolvăm tot felul de probleme.

→

DIN BANCA LICEULUI, ÎN FAȚA CAMEREI

PRIMUL MEU INTERVIU

Încercăm să facem cât mai mult bine pentru comunitatea noastră pentru ca cetăţenii să fie mulţumiţi. Eu sunt un alergător; la propriu şi la figurat. Din fericire, copii mei sunt mari şi se pot descurca singuri. Totuşi, familia rămâne marea mea motivaţie.

Interviul a continuat firesc, aproape ca o conversaţie între un confident şi un confesor.

Aţi făcut vreodată sacrificii majore pentru cariera politică?

De când mă ştiu, am fost un om care a făcut sacrificii, un om darnic. Mi-a plăcut mereu să ajut. Poate că, fără să-mi dau seama, oamenii şi-au amintit de acele gesturi şi m-au ales. Cred că binele făcut se întoarce mereu, chiar dacă nu imediat.

Care sunt principiile după care vă ghidaţi?

Comunicarea este totul. Nu iau niciodată decizii singur, dar fiecare decizie luată mi-o asum. Ascult, cer sfaturi, dar ştampila finală este a mea şi odată cu ea vine şi responsabilitatea.

A urmat apoi o întrebare uşoară, pentru a dezgheţa apele.

Ce faceţi în timpul liber, când nu sunteţi primar?

Timpul liber fiind foarte scurt pentru mine ca şi primar, dar să nu spunem că suntem legaţi 24 din 24. Avem câte o ieşire în decor şi anume, un spectacol, un meci de fotbal, un teatru, un picnic cu rudele şi prietenii, dar din ce în ce mai rar acest timp.

Am atins şi un subiect mai sensibil.

Aţi avut momente în care aţi vrut să renunţaţi?

Bineînţeles. Au fost momente de neputinţă, când instituţiile m-au făcut să mă simt fără putere, dar am mers mai departe. Prietenii, familia şi credinţa m-au ajutat.

Ştiţi cum se spune: „Atunci când nu mai poţi, mai poţi un pic”!

Ultima întrebare a fost una de suflet:

Care a fost cea mai importantă lecţie pe care aţi învăţat-o de când sunteţi în funcţie?

Că răzbunarea nu duce nicăieri. Înţelegerea, dialogul şi credinţa în Dumnezeu duc către izbândă, progres şi respectul cetăţenilor faţă de un om pe care l-au pus în această funcţie şi pe care îl iubesc în continuare.

Cuvintele sale au rămas cu mine mult timp după interviu.

Astăzi, când rememorez proiectele făcute pentru facultate mă gândesc cu mândrie: am pornit de pe băncile liceului cu emoţii, dar am ajuns în faţa camerei cu încredere şi recunoştinţă.

Dacă ar fi să trag o concluzie, aş spune că acest prim interviu nu mi-a consolidat doar experienţa, dar şi convingerea că mă pot descurca mai bine în orice situaţie din viitor.

Uneori, cea mai grea întrebare nu este cea pe care o pui, ci cea la care trebuie să răspunzi tu însăţi:

Cine eşti când te afli în faţa camerei? Cine eşti după ce luminile s-au stins? Poţi să fii tu însăţi sau vei purta mai multe măşti în funcţie de împrejurare?

ANNE-MARIE GRIMM
Absolventă a liceului

ALINA ANDREEA ILIE
elevă clasa a XII-a

Când te hotărăşti să descoperi natura şi în special munţii, ajungi să vezi lumea cu alţi ochi – să vezi oamenii, comportamentele lor şi cel mai important... să vezi ce are de oferit muntele.

Totul a început în 2023, când am urcat la Vârful Omu din Munţii Bucegi de ziua mea de naştere. Trebuia atunci să fi mers pe Vârful Moldoveanu, însă planul s-a schimbat şi am ajuns în Bucegi, locul unde aproape în fiecare an îmi petrec ziua. Am urcat spre Babele şi Sfinxul – un drum uşor, cam o oră – şi apoi încă două ore până la Omu. Eram foarte fericită când am ajuns acolo, fiindcă drumul era de dificultate uşoară spre medie, dar „urcabil". Atunci eu şi mama am simţit că putem să trecem la pasul următor.

Doi ani mai târziu, cu o lună înainte de ziua mea, am decis: anul acesta Moldoveanu să fie.

Vine 13 august 2025 – plecarea spre Argeş, satul Nucşoara. Aventura noastră a început dis-de-dimineaţă. Am luat trenul şi în două ore eram deja în Argeş. Pentru mine era o zonă spectaculoasă, pentru mama una nostalgică, şi cumva viziunile noastre s-au amestecat frumos. Mai aveam de aşteptat maxi-taxul de la ora 16, iar atunci era abia 12, aşa că am explorat puţin zona, ne-am făcut calcule, emoţii, scenarii... toate s-au risipit când am ajuns la Casa Carpatica, vila la care urma să stăm. Acolo am dat de un ghid montan şi de un cuplu căsătorit, foarte drăguţ, care ni s-a alăturat pentru experienţa de a doua zi.

A doua zi dimineaţă, 14 august, de ziua mea, ne-am trezit eu şi mama pe la 4–4:30. Pe la 5 eram deja jos, pregătite să plecăm spre Stâna lui Burnei, punctul de pornire către Moldoveanu. Atunci ni s-a alăturat şi cuplul, odihniţi, energici, pregătiţi de drum.

Traseul, însă, nu a mers aşa cum ne imaginam. După cele două ore de drum cu maşina până la Stâna lui Burnei, am început urcarea. Cei doi cu care eram mergeau foarte repede, prea repede pentru ritmul nostru. Mamei i s-a făcut rău, iar eu simţeam presiunea pasului lor. La un moment dat, unul dintre ei ne-a spus direct că mai bine ne-am întoarce, că nu are rost să continuăm. Exact de ziua mea.

Exact când îmi doream atât de mult să ajung acolo. M-am simţit descurajată şi lovită. Nu-mi venea să cred.

Ei s-au dus înainte, iar eu şi mama am rămas singure, fără semnal, fără altă echipă, doar noi două şi dorinţa mea de a nu renunţa. Am continuat cu pauze dese, dar cu o încăpăţânare frumoasă. Drumul îmi părea de un milion de ori mai frumos când eram doar noi două: versanţii, liniştea, aerul rece, lacurile glaciare... M-am simţit ca şi cum aş fi fost pe Everest.

Ne-am întâlnit şi cu măgăruşi, am făcut poze, am râs, am mers în ritmul nostru.

La un moment dat am ajuns la o porţiune dificilă: prăpastie în stânga, prăpastie în dreapta, iar noi trebuia să ne căţărăm cu mâinile şi picioarele pe stânci. Fix atunci s-a lăsat şi ceaţa. Eu eram speriată, dar mama era calmă şi tot îmi spunea că pot, că ajungem, că nu are cum să nu reuşim. Drumul era solicitant, eram obosită, ceaţa mă dărâma psihic, şi chiar am avut un moment în care am vrut să cobor.

Dar am mai făcut câţiva paşi, şi încă câţiva, şi încă câţiva, până când... am ajuns. Vârful Moldoveanu. 2.544 de metri şi o privelişte care m-a făcut să plâng. Am avut semnal câteva minute, am citit mesajele de ziua mea şi m-am topit. A fost o lecţie: nu da înapoi, indiferent cât de greu e la început. Rezultatul poate fi incredibil.

Am stat aproximativ 30 de minute pe vârf, apoi am început coborârea. Plecasem la ora 7 dimineaţa şi am ajuns sus pe la 3. La 3:30–4 am început să coborâm, dar am schimbat traseul, mergând pe circuit, pe Valea Rea, pe la Lacul Galbena. Doar că, surpriză: nu mai erau turişti aproape deloc. Mersul prin Valea Rea a fost ca şi cum tot muntele era al nostru. Dar se lăsa răcoarea şi întunericul venea încet.

Aproape de o stână au început să latre câinii. Apoi am auzit ciobanul strigând disperat „Ursu'! Ursu'!". Oile se îngrămădeau, iar ecoul era ciudat de puternic. Eu am îngheţat, mama a zis repede „Nu, mami, a zis urcaţi, urcaţi!", ca să nu mă sperii, ştiind că ursul era cel mai mare coşmar al meu în traseul ăsta. Eram deja epuizate mental şi fizic. Am continuat, însă puţin mai repede.

Când am ajuns la un drum de pietriş, am crezut că gata, începem coborârea finală. Doar că drumul ducea într-o pădure. O pădure care a fost, sincer, partea cea mai grea. Prima dată în viaţă când am simţit că nu mai am scăpare. Drumul părea infinit. Eram la capătul puterilor, încercam să sunăm la 112 şi Salvamont, dar nu aveam semnal. Simţeam că nu se mai termină.

Când am văzut în sfârşit luminile maşinilor, am izbucnit din nou în plâns, de data asta de uşurare. Grupul cu care plecasem ne părăsise complet – dacă nu întâlneam alt grup care mergea spre maşină, ar fi trebuit să o luăm pe jos până la cazare. Dar oamenii aceia ne-au ajutat, iar la final ne-a preluat şi domnul de la Casa Carpatica.

Aşa s-a încheiat ziua mea. O zi lungă, epuizantă, grea, emoţionantă, o lecţie despre răbdare, curaj şi încăpăţânarea aia bună care te duce până în vârf. Cu echipamentul potrivit, cu răbdare şi cu dorinţa de a nu renunţa, orice vârf devine posibil.

GÂNDIREA CREATIVĂ – PUTEREA DE A VEDEA LUMEA ALTFEL

VIOLETA IVAN
profesor

Ce înseamnă gândirea creativă

Gândirea creativă este capacitatea de a veni cu idei noi, de a privi lucrurile dintr-o altă perspectivă şi de a găsi soluţii originale la probleme. Este acea abilitate care ne ajută să spunem: „dar dacă am încerca altfel?”. Nu este ceva rezervat doar artiştilor sau inventatorilor – fiecare dintre noi poate fi creativ, indiferent de domeniul în care se află.

De ce este important să gândim creativ

Într-o lume care se schimbă foarte repede, gândirea creativă ne ajută să ne adaptăm şi să ne facem auziţi. Ea ne dezvoltă:

- **Imaginaţia**, pentru a vedea dincolo de aparenţe;
- **Curajul**, pentru a încerca idei noi;
- **Spiritul critic**, pentru a găsi cele mai bune soluţii;
- **Încrederea în sine**, atunci când descoperim că putem aduce o contribuţie personală.

De exemplu, un elev care găseşte o metodă mai uşoară de a învăţa pentru un test, un coleg care organizează o activitate originală la şcoală sau un tânăr care îşi transformă pasiunea într-un proiect – toţi folosesc gândirea creativă.

Creativitatea în viaţa de zi cu zi

Creativitatea se vede în multe lucruri mărunte: când găsim o metodă nouă de a ne organiza timpul, când facem o prezentare originală la şcoală sau când combinăm idei din domenii diferite. Ea ne ajută să ne exprimăm personalitatea şi să facem diferenţa.

Concluzie

Gândirea creativă este una dintre cele mai importante calităţi pe care le putem avea. Ea ne ajută să fim mai flexibili, mai curajoşi şi mai implicaţi în ceea ce facem. Lumea are nevoie de oameni care gândesc diferit – iar fiecare dintre noi poate fi unul dintre ei, dacă îşi antrenează imaginaţia şi curajul de a fi altfel.

CEASUL

Seria: O întâlnire neobişnuită

CRINA TUDOR
CLASA A XI-A

Într-o seară ploioasă rămăsesem singură acasă. Lumina a pâlpâit o dată, iar vântul şuiera prin crengile din faţa ferestrei. Încercam să învăţ, dar aveam un sentiment bizar pe care nu puteam să-l definesc. Pe birou, vechiul meu ceas deşteptător ticăia enervant, parcă mai tare ca niciodată.

Tic-tac. Tic-tac.

— Poţi să te linişteşti puţin? am bombănit eu.

— Aş putea, dacă ai şti cât de plictisitor e să numeri secundele vieţii tale, a răspuns o voce.

Am sărit în picioare. Ceasul. CEASUL vorbise! Am făcut un pas înapoi, gata să fug din cameră, dar limbile lui s-au mişcat singure, desenând un zâmbet.

— Nu te speria, drăguţo. Eu te trezesc în fiecare dimineaţă, merit şi eu o conversaţie, nu crezi?

Am clipit de trei ori. M-am frecat la ochi şi m-am ciupit de ureche.

— Ori am învăţat prea mult la mate, ori am luat-o razna...

— Nici una, nici alta, spuse ceasul. Doar că, o dată la cincizeci de ani, după o străveche legendă, un obiect capătă voce. Şi ghici ce? Azi mi-a venit rândul.

M-am apropiat tremurând.

— Şi... ce vrei de la mine?

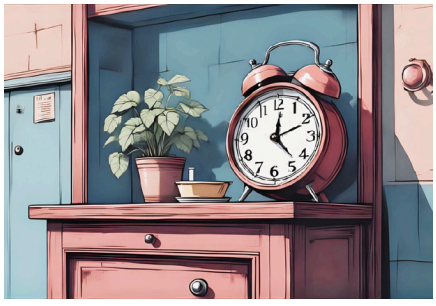

— O zi liberă! Să nu mă mai pui să sune alarma la şase dimineaţa. Să dorm şi eu într-o zi lucrătoare mai mult!

Am schiţat un zâmbet.

— Dar eşti un ceas, nu eşti om!

— Şi tu eşti om, dar văd că eşti obosită mereu. Uite, facem o înţelegere: mâine nu te trezesc. Vezi ce se întâmplă dacă laşi timpul în pace o zi.

Am vrut să răspund, dar lumina s-a stins brusc. Un fel de tremurat al pereţilor a zguduit camera. O pâlpâire stranie a licărit pentru o secundă. Când s-a aprins iar becul, ceasul era spart, iar limbile lui rămăseseră blocate la ora 00:00.

A doua zi nu m-a mai deşteptat nimeni. M-am trezit singură, la prânz, şi pentru prima dată în mult timp... m-am simţit odihnită. Pe birou, printre cioburi, am găsit un bileţel mic:

„Mulţumesc pentru ziua liberă. Ne vedem peste următoarea jumătate de secol.”

De atunci, uneori mi se pare că aud un tic-tac în perete. Poate timpul n-a vrut doar să treacă — ci să fie ascultat.

TELEFONUL

Seria: O întâlnire neobișnuită

CRISTINA BUȘTEAGĂ
CLASA A XII-A

Era aproape miezul nopții. Liniștea camerei era spartă doar de ticăitul ceasului și de lumina rece a ecranului telefonului. Derulam fără rost prin rețelele sociale, obosită și fără chef de nimic. Am lăsat telefonul pe pat și mă gândeam ce să mai fac. Brusc, ecranul s-a aprins singur, deși nu atinsesem nimic.

Pe el scria:

„Salut. Știu ce gândești.”

Am clipit de câteva ori, crezând că e o notificare ciudată sau o glumă. Am apăsat butonul de blocare, dar telefonul s-a aprins din nou. Textul se schimbase:

„Ți-ai pierdut motivația. Hai să vorbim.”

M-am uitat în jur. Eram singură. Am aruncat telefonul pe pat, dar el a început să tasteze singur, literele apăreau rând pe rând, ca și cum cineva invizibil scria:

„De ce te prefaci că totul e bine?”

Mi s-a făcut pielea de găină. M-am ridicat și am întrebat în șoaptă, mai mult pentru mine:

— Cine ești? Ce e asta?

Telefonul a vibrat și, din difuzor, s-a auzit o voce calmă, dar familiară:

— Sunt vocea din tine. Cea pe care o ignori. Cea care știe că ești obosită, dar nu renunți.

M-am așezat pe marginea patului, tremurând.

— Nu înțeleg... ești o aplicație? Un virus?

— Nu. Sunt tu, cea care nu se mai ascultă pe sine. Ți-am tot vorbit, dar n-ai avut timp să mă auzi.

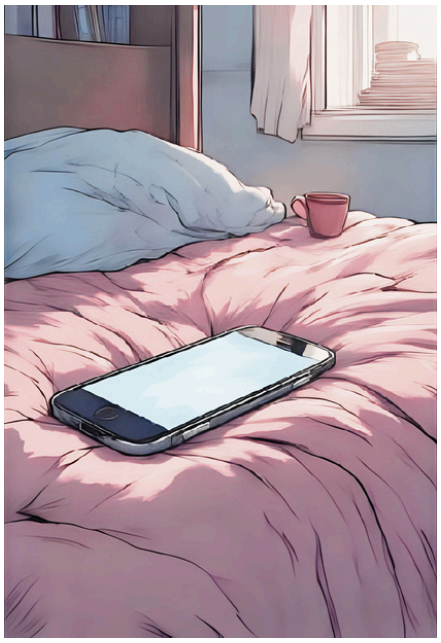

Ecranul s-a luminat din nou, iar cuvintele au apărut unul câte unul:

„Scrie. Nu pentru a arăta cuiva. Scrie pentru tine.”

Am deschis laptopul. Nu știu de ce, dar am simțit nevoia să fac ce-mi spunea. Am început să tastez. Cuvintele curgeau de parcă erau deja în mine și doar așteptau să fie eliberate. În tot timpul ăsta, telefonul tăcea, dar parcă simțeam privirea lui digitală asupra mea.

Când am terminat, am verificat ora: era aproape trei dimineața. Pe ecranul telefonului apăruse un ultim mesaj:

„Vezi? Tot ce-ți trebuia era să începi.”

Am zâmbit. Am vrut să fac o captură de ecran, dar mesajul dispăruse complet.

Niciun istoric, niciun semn că ar fi existat vreodată.

Totuși, pe documentul salvat pe laptop, jos de tot, scria un rând pe care eu sigur nu-l scrisesem:

„Autor: Eu & Eu.”

De atunci, în fiecare noapte când stau prea mult pe telefon, ecranul se luminează pentru o secundă — și jur că aud o voce care îmi șoptește:

„Hai, scrie din nou.”

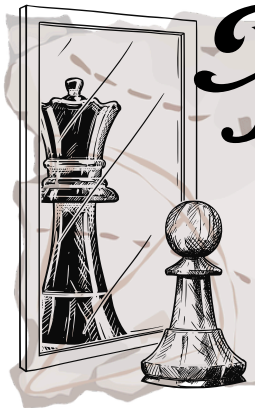

FEMEIA DIN AUTOBUZ

Seria: O întâlnire neobişnuită

GABRIELA IANCU
CLASA A XI-A

Mereu am crezut că sentimentul de singurătate pe care îl simt va fi cu mine pentru toată viaţa. Este vocea aceea şoptită din spatele cortinei ce te face să te îndoieşti de tine însăţi. Că nu o să reuşeşti să faci ce ţi-ai propus, că nu vei scăpa niciodată din monotonia zilnică obsedantă, în care faci mereu acelaşi lucru, simţi aceleaşi chestii.

Stând în autobuzul aproape gol, în drum spre casă, ceva în seara aceea era diferit, de parcă scântei pluteau în aer, simţeam o atmosferă diferită faţă de altă dată când călătorisem cu autobuzul acela oribil. La una dintre staţii a urcat o femeie. Nu era bătrână, era de vârstă mijlocie. Era pur şi simplu o femeie, părea obişnuită, relaxată. Păr închis la culoare, ochii căprui, privirea plină de emoţii. Emoţii care păreau străine în ochii ei.

Am privit-o cu ochi critic de adolescent. S-a aşezat lângă o doamnă în vârstă. Este ceva ce eu nu aş putea face vreodată, să mă aşez lângă cineva, ori stau unde este gol ori stau în picioare şi sufăr în tăcere. Ea nu era aşa, s-a aşezat, ba chiar a zâmbit la femeia de lângă ea, chiar dacă acea femeie a ignorat-o. Nu a părut să o afecteze faptul că a fost ignorată. Stătea frumos pe scaun, spatele drept şi privirea în faţă, admira ce se vedea pe geam, ceva ce eu nu aş putea face, de frică să nu văd ceva urât care mi-ar strica ziua. Ea părea fericită să converseze dacă ar fi avut cu cine, nu încerca să evite interacţiunea socială. Privea senină în jurul ei şi nu se simţea judecată de privirile oamenilor, aşa cum mă simţeam eu. Ţinea capul sus şi zâmbea prietenos, ceva ceea ce eu n-aş face în veci pentru că aş muri de ruşine. Umerii nu erau împovăraţi de nicio apăsare, se uita la oameni de parcă reuşise într-un sfârşit să-şi găsească liniştea, o năzuinţă la care visez şi eu.

Mesajele care îi apăreau pe telefon o făceau să zâmbească, nu era deloc adâncită în gânduri ca oamenii care butonează la trecerea timpului.

Femeia aceea era o proiecţie a tot ce voiam eu să fiu în viitor, poate chiar mai mult. Liberă, fără frica de a fi judecată, faţa îi era aprinsă de o strălucire misterioasă. Dar era complet diferită de mine.

După un moment în care am încercat să mă gândesc la alte lucruri am auzit cum trimitea vocale prietenilor ei pe telefon, observam cum îşi tot trecea mâna prin păr, de parcă voia să se asigure că era aranjat. Încercam să ghicesc mai multe despre ea din haine şi machiaj. Din geantă ieşea cotorul unei cărţi şi nişte foi. Vorbea cu o bună prietenă, îi spunea despre cât de mult i-ar plăcea să meargă împreună la cinema.

Din geanta ei, decorată cu insigne şi stickere colorate, a ieşit la iveală acelaşi brand de parfum pe care îl folosesc şi eu. Am mai zărit o pereche neagră de căşti cu autocolante lipite pe fiecare parte.

Am ajuns la staţia unde trebuia să cobor, m-am uitat încă o dată la acea femeie stranie. M-am înroşit toată când mi-a zâmbit. Dar i-am întors zâmbetul şi mi-am zis: „Nici în viitor nu plec fără căşti de acasă”.

Ştiam că totul o să fie bine în viitor pentru că, de fapt, ea... eram eu. Nu ştiam când, de ce, cum era posibil, dar ştiam că nu voi rămâne la fel, unele chestii aveau să se schimbe în bine, aveam să mă dezvolt, fizic şi emoţional. Voi reuşi să-mi împlinesc visurile, nu voi fi singură.

Şi gândul ăsta este de ajuns deocamdată.

PROFESORUL MIHAIL

CRISTINA BUŞTEAGĂ
CLASA A XII-A

Seria: O întâlnire neobişnuită

„Adevărul nu moare. Doar se ascunde.”

Lunea aceea a început cu ploaie. Una rece, care lovea geamurile liceului ca nişte degete nerăbdătoare.

Când am intrat în clasă, am ştiut că ceva e nelalocul lui. Pe catedră stătea sprijinit un bărbat înalt, slab, îmbrăcat complet în negru. Avea un chip palid şi ochi cenuşii — goi, adânci, de parcă ar fi privit prin tine.

— Bună dimineaţa, a spus încet.

— Doamna Popescu nu poate veni astăzi. O să stau eu cu voi. Puteţi să-mi spuneţi... domnul Mihail.

Vocea lui era calmă, dar rece. Fiecare cuvânt părea o sentinţă.

Ne privea pe rând şi toţi aveam aceeaşi senzaţie: părea că ştie foarte multe despre noi. Oare îi povestise câte ceva doamna Popescu?

„Ţi-e frică de tine însăţi, Maria!”

Prima dată când m-a privit, am simţit un gol în stomac.

— Tu, Maria... ai avut din nou coşmarul cu scara care nu se termină, nu-i aşa?

Mi s-a tăiat respiraţia. Nimeni nu ştia de acel vis. Nimeni.

Apoi s-a întors spre Andrei:

— Ai pierdut banii cu care trebuia să cumperi manualul pierdut, la păcănele. Spune-i adevărul mamei tale, înainte să-l spun eu.

Toată clasa a tăcut.

El a zâmbit — încet, straniu, ca o tăietură în carne vie.

A ridicat creta şi a scris pe tablă:

„Adevărul e limpede ca lumina zilei.”

Creta i s-a sfărâmat între degete. Din palmă, pentru o clipă, a ieşit fum.

Umbra din spatele ochilor

Domnul Mihail nu era trecut în catalog. Nu apărea în registre. Şi totuşi, venea la fiecare oră din ziua aceea. Când vorbea, aerul din clasă se făcea mai rece.

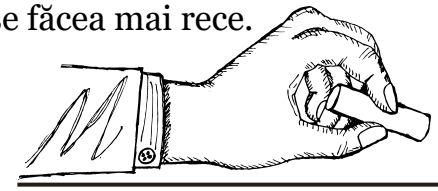

Ne spunea lucruri pe care nu ar fi avut cum să le ştie: gânduri, frici, minciuni.

Când cineva încerca să glumească, doar spunea:

—Râzi! E ultima zi în care poţi să o faci.

Ana a încercat să-l filmeze.

Telefonul s-a închis singur. Ecranul de protecţie s-a crăpat.

— Nu încercaţi să mă prindeţi, a zis el. Nu totul nu se lasă filmat.

Ce am găsit în subsol?

După o săptămână, l-am urmărit. A coborât în arhiva veche la subsolul liceului. Uşa s-a închis singură în urma lui cu un scârţâit. Când am intrat, nu era nimeni. Doar rafturi pline de praf şi un bec chior. Pe un perete, un portret îngălbenit: *Prof. Mihail C.* — Decedat în incendiul din 1978.

Inima mi s-a oprit. Am fugit spre clasă. Pe tablă, scris cu cretă roşie, ne aştepta un mesaj: *Clasă nesupravegheată.*

A doua zi, directoarea a spus că doamna Popescu s-a întors. Am aflat că n-a existat niciun profesor interimar. Dar în catalog, la rubrica „semnătură profesor”, cineva scrisese cu cerneală roşie: M.

Şi de atunci, când intrăm în clasă dimineaţa, creta e mereu caldă. De parcă cineva a scris cu ea cu doar câteva minute înainte.

Unii profesori te învaţă lecţii. Alţii te citesc.
Dar domnul Mihail... te urmăreşte.

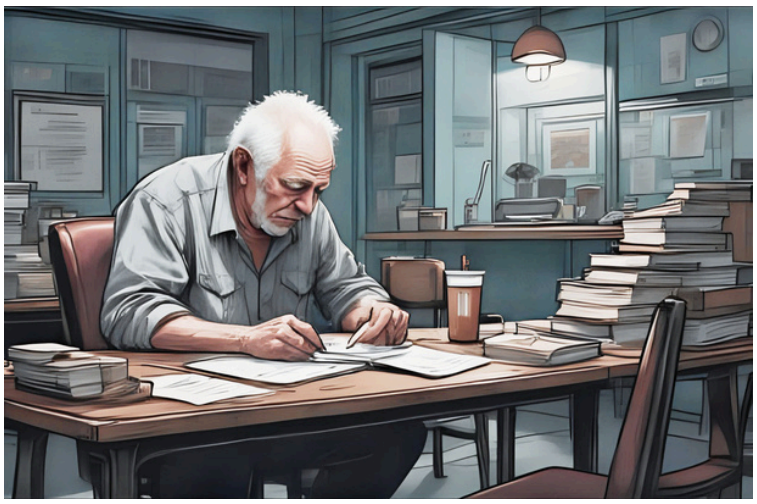

DESPRE CORBI

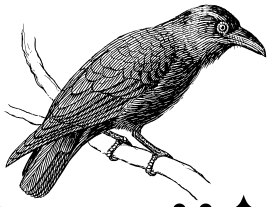

ALEXIA DROBOTĂ
elevă clasa a IX-a

Cioara, garagaţa şi gaiţa

Cu toţii am văzut câte un corb sau o cioară, dar cel mai probabil nu i-aţi dat importanţă. Dar există multe lucruri interesante despre aceste zburătoare.

Există şi ciori albe. Din cauza afecţiunilor de pigment (albinism, leucism) puii pot ieşi din ou albi, cafenii sau negri cu pene albe.

Dimensiunile ciorilor sunt impresionante, sunt aproape de două ori mai mari decât porumbeii, lungimea lor este de aproximativ 48-52 cm, iar deschiderea aripilor este în jur de 84-100 cm. Exemplarele adulte cântăresc între 400 şi 600 g. Asta dacă e să ne referim la ciorile europene, în afară de cele de semănătură, care sunt mai micuţe şi au o mică porţiune de piele nudă în jurul ciocului.

Fun facts:

În Suedia au fost antrenaţi corbi pentru a strânge chiştoacele de ţigări de pe jos. La schimb, primeau mâncare.

Atunci când o cioară (sau un corb) se simte rău, nu caută un doctor, ci un muşuroi de furnici. Acidul formic pe care îl secretă furnicile are efecte antiseptice şi antiparazitare.

Dacă o cioară nu poate ajunge la apa dintr-un recipient, aceasta se va folosi de fizică. Mai precis, de principiul lui Arhimede, care a aflat că dacă scufundăm un corp în apă, nivelul acesteia va creşte. Aşa că cioara va căuta pietricele sau alte obiecte pe care le poate arunca în apă pentru a ridica nivelul apei.

Ciorile îşi pot aminti feţe. Dacă de exemplu goneşti o cioară, aceasta îşi va aminti şi le poate învăţa şi pe celelalte ciori să se ferească de tine sau să te atace.

Şi cioara este o pasăre cântătoare, dar aşa, mai rock, iar corbul cântă heavy metal.

Într-o zi însorită cele trei păsări stăteau sub umbra unui castan înalt. Cioara Cronkănilă stătea ca pe ghimpi, nu dormise toată noaptea deoarece fusese de rând să caute mâncare pentru cei doi amici ai săi: Garagaţa Coţy şi Gaiţa Erik. Şade în cuib, se foieşte, îşi găseşte locul între beţe, adoarme, dar fix atunci, Coţy şi Erik s-au găsit să cânte. Iar gaiţele cântă mult şi gălăgios.

- Băieţi, faceţi vă rog oleacă de linişte? Aproape am căzut din cuib la cât de tare cântaţi... zise Cronkănilă.

- Pffft, mai scuteşte-mă! Eşti tu prea sensibil. De ce dormi acuma? Noaptea ce-ai păzit? întreabă Erik pe un ton nerecunoscător.

- Păi... V-am adus vouă de-ale gurii... De ale ciocului, de fapt.

- Asta e, amice, nu-ţi convine, mută-te la ăla din pădure! reproşă Erik.

Coţy voia să intervină, nu i se părea corect, dar Cronkănilă deja zburase.

S-a dus în pădurea Cornix, care era puţin mai departe... I-a luat trei ore să ajungă, fără pauză. Odată ajuns, se duce la platanul înalt de pe lângă muşuroaiele de furnici şi bate la uşa scorburii făcută din nişte bucăţi de lemn, lipite cu clei de prun. Corbul Madlen îi răspunde.

- Ce faci, vărule? Nu te-am mai văzut de mult! Poţi să mai stai pe la mine, e sezonul ghindelor, spuse corbul Madlen cu blândeţe.

- Erik m-a dat afară din castan. Şi mie îmi e foame, zise Cronkănilă trist.

- Ai picat la ţanc, Cronki, e şi festivalul nucilor aruncate pe asfalt. Tocmai am luat în stăpânire încă un plop.

- Îţi mulţumesc mult.

Cronkănilă s-a mutat la Madlen şi a trăit în pace şi înţelegere până când s-au terminat nucile şi ghindele.

Four Walls and a Secret

Alexandra Radu
elevă clasa a XI-a

The light emanating from the moon shone brightly through the open window. Yet, even with the bright moon it is still darkness that dominates the inside of the room. You wake up on the floor, with a throbbing headache and with your ears ringing. The wooden floor is rough and scuffed underneath you, scratching your hands lightly as you struggle to sit up. You feel dizzy but also confused. Where are you? You can't remember where you had been before but this doesn't feel like the right answer... this... place. Slowly, you stand up with the threat of your knees buckling under you. The eerie silence fills up the dark room more so than the void itself.

You squint your eyes, slowly trying to make them adjust to your surroundings. You spot a desk surrounded by two book shelves, yet they seem curved, looking around more closely as you walk over to the only furniture in the otherwise barren room, it finally clicks that the room you are standing in appears to be shaped like a circle. You turn around, looking for some type of door but there is none. The only thing inside are the filler bookshelves and the light of the window that falls on the desk and shelves gracefully, brushing them gently with the silver light.

'Maybe the books hold a clue, a hint! Something...' you think as you reach for one of the books. Actually, all the books have golden titles on their spines. They shine somewhat in the light. It took you a while to realise, maybe the darkness has taken it's toll or perhaps it's the lingering pain left behind from waking up. Running your fingers over the velvety cover you open the book to find it... empty. The only things the book provides are more confusion and the smell of old parchment and moisture.

No, no. There must be a mistake. Surely the first page is just... empty right? You flip through the fine pages of the book yet the only presence left behind is not knowledge but the taste of dust in your throat. Coughing, you reach for another book but the situation is the same. Hell, you cannot even decipher the title! Desperation clouds your judgement as you look through as many of the books as you can, throwing them on the floor.

This yields still no results, it only makes you panic further. 'The window!' you turn around swiftly, surprising even yourself as the clear thought and fast actions are acted out. You don't bother walking, you sprint over! Freedom is near! You allow yourself to smile and just as you're near the window with the light illuminating your face, guard finally down and tasting freedom - a wild gust of wind, an invisible force throws you hard on your back.

You've hit your head... the pounding gets louder as you struggle staying awake. Through half lidded eyes you watch with confusion as the books go back into the shelves by themselves. 'How is this even possible?' you think, hardly piecing words together through the haze of pain. A slow mechanical sound is filling the space as your eyes closed, dooming you to repeat this insane cicle as long as the bearer of the music box deems fit. You awake again not long after, ears ringing and head pounding unable to hear the beautiful melody playing in spite of your tragedy.

Misterul pădurii

Partea a doua

Continuare din numărul precedent

Mihai Tănase
absolvent, student

De nenumărate ori atunci când privim cerul ne întrebăm câte stele există în galaxie sau cât de mare este Universul. Sau dacă, într-adevăr, există magie? Există paranormal? Se respectă legile fizicii peste tot? Oare chiar este adevărat faptul că spiritele se pot deplasa între tărâmul vieţii şi cel al morţii? Ei bine, răspunsul e undeva la mijloc...

Tot ce pot spune e faptul că de când am fost închis în celula aceasta slab luminată şi rece îmi pierd minţile. Şi faptul că în timp ce scriu asta, în colţul camerei pot să vad în permanenţă motivul pentru care am ajuns aici. O fantomă sau poate zână? Fantasmă? Entitate paranormală de tip Baga Yaga?! O şi văd cum se uită la mine cu o privire din aia de parcă vrea să mă otrăvească şi să mă radă după faţa pământului?! CREATURĂ MISTICĂ!

„Deci.... Ai de gând să faci ceva să ieşim de aici sau o să stai cu nasul băgat în carneţelul ăla până când se hotărăsc ciudaţii ăştia mascaţi să ne omoare pentru experimente?”

Scot puţin ochii din carneţel şi o văd cum stă neclintită de parcă doar eu aş putea să dau naştere unui plan. Hmmmm....

„N-ai nicio idee.”

„Lasă-mă să mă gândesc! Nu ştiu! Pereţi din ciment şi o uşă mare de metal! N-ai abilităţi speciale de creatură magică sau ceva?!”

„Ba da. Dar îmi place să aud cum te smiorcăi. Hah!”

„Ce poţi face?!”

„Priveşte aici.”

Entitatea gesticulează şi invocă magia întunecată pe care o va folosi pentru a crea o nouă cale de scăpare din această închisoare. Mâna ei era iluminată de un roşu fremătător. De îndată ce incantaţia pare să se fi terminat, o lumină puternică şi orbitoare îmi plesneşte ochii. Câteva momente mai târziu aud o alarma de securitate urlând din toate direcţiile... Urmat de un zid spart şi distrus.

„Eu am plecat de aici! Paaa!”

Fără să mă mai gândesc la nimic altceva, o urmez prin zidul distrus. Puteam să aud paşi repezi tropăind în urma noastră. Spărtura prin perete a dus într-o pădure, întocmai ca cea în care am întâlnit pentru prima oară pe zâna pădurii!

Ăsta este locul unde a început totul! Era noapte, lumina lunii se vedea clar de deasupra pădurii, iar eu încercam să mă ţin după misteriosul duh.

„Hey! Uite ce am găsit!”

O aud strigând şi de cum mi-am întors privirea, descopăr camioneta cu care venisem la vânătoarea de activitate paranormală. Din fericire era încă intactă.

Dar acum aveam o altă problemă. Îmi pierdusem cheile şi nu puteam să pornesc... Într-un moment penibil de linişte deplină în care auzeam greierii din iarbă, zâna pocneşte bordul camionului şi motorul porneşte, se aprind farurile şi demarăm cu viteză pe un drum forestier.

„Şi acum ce?”

„Vreau sa ajung acasă şi să mă trezesc din visul ăsta nesuferit”.

„Mult noroc. Dar problema e că nu-i un vis. Dar hey, nu m-ar deranja să văd cum e lumea oamenilor! Tot ce ştiu sunt doar încântaţi de lucruri terifiante şi exersează mereu moduri de a distruge lumea şi pe cei din jur!”

“Uhhh... Da... sigur... Dacă vrei să-ţi fiu ghid. O să ne distrăm de minune!”

ULTIMUL DRUM SPRE SANKT PETERSBURG

VLAD PĂTRU
elev clasa a IX-a

De la prova vasului imens de clasă Sevastopol, Storojevoi, zboară un val rece şi greu când Nikolai Vostrikov, fost ofiţer al Comandamentului Flotei Nordului, proscris acum pentru că şi-a păstrat convingerile, trage de manetele puterii. Noaptea baltică loveşte vasul învăluindu-l cu pânzele ei întunecate.

Două puncte se conturează pe ecran, iar alarma radarului izbucneşte ca un cod roşu, un strigăt de război în miez de noapte: Două Su-27 „Flanker” se năpustesc din nori, tăind aerul ca nişte lame, urme de fum alb şi de condens ţâşnindu-le din aripi. Un pilot zice: *O ultimă avertizare*, vibrând în difuzoare. *Storojevoi, întoarce-te! Nu ai nicio şansă*.

Nikolai se uită la cer, gândindu-se dacă ar putea ajunge în fostul Leningrad fără luptă.

Flankerele trec zguduind cerul. Storojevoi trage. Un nor de cioburi sare, scântei de gloanţe se înalţă. Avioanele se balansează evitând loviturile şi răspund cu bateriile de rachete ce sfâşie noaptea. Exploziile îşi aruncă fulgerele în valuri.

Radarul strigă din nou, un avertisment care îi spulberă ultima picătură de speranţă lui Nikolai. Dnspre sud, trei Mi-24 „Hind” se apropie, pregătite de atac.

Elicopterele deschid focul, gloanţele căzând pe punte ca o ploaie de grindină. Nikolai trage de cârma navei, ridicând furtuni de apă care se izbesc de trupurile Hind-urilor.

Flankerele se regrupează pentru lovitura finală. Nikolai se sprijină de bord, sleit de puteri, o furie nemaipomenită pune stăpânire pe el. Prin fum vede ţărmul: luminile Sankt Petersburgului, tremurând ca nişte licăriri de speranţă. O rachetă loveşte Storojevoi; metalul trosneşte, puntea se frânge şi focul cuprinde nava.

Într-o manevră disperată, Nikolai se aruncă într-o capsulă de evacuare. Colosul naval explodează în urma lui, începând să se scufunde în valuri.

Capsula coboară rapid pe mare, pierzându-se în ceaţă şi întuneric. Flankerele trec pe lângă, fără să-l observe. Nikolai ajunge la mal, ca un naufragiat pe o insulă, se pierde pe străzile întunecate ale Sankt Petersburgului şi devine o umbră invizibilă, imposibil de urmărit acum.

DESPRE COINCIDENȚE

MIHAI SOCOTEANU
elev clasa a XII-a

Nu există coincidenţe. De ce spun asta? Omul se teme de ceea ce nu înţelege, iar când firul cunoscut se întinde dincolo de hotarul minţii sale, îi va spune „întâmplare”, ca şi cum limita percepţiei personale ar putea defini arhitectura realităţii. Astfel, afirmaţia nu trebuie înţeleasă ca o negare a libertăţii sau a complexităţii lumii, ci ca o recunoaştere a faptului că realitatea operează prin cauzalitate, sens şi structură, chiar atunci când acestea rămân temporar ascunse în afara capacităţii noastre de a le observa.

Omul numeşte „întâmplare” ceea ce nu înţelege încă. Aceasta nu este o concluzie filosofică, ci o reacţie reflexă a minţii limitate la necunoscut. Lipsa noastră de acces la totalitatea lanţului cauzal nu transformă lumea într-un joc al hazardului. În realitate, faptul că nu putem urmări fiecare conexiune nu anulează existenţa conexiunilor în sine.

Unii argumentează că numai respingând ideea de întâmplare putem accepta divinitatea binevoitoare, iar alţii afirmă contrariul: că acceptarea ordinii ne-ar restrânge libertatea. Dar libertatea nu este absenţa oricărei structuri, aceea ar fi haos, nu autonomie. Libertatea este capacitatea de a alege într-un cadru inteligibil, aşa cum o barcă îşi croieşte singură cursul pe un râu: este liberă să înainteze, să se oprească, să se întoarcă, dar nu poate ignora existenţa malurilor, a valurilor şi a curenţilor.

Lumea funcţionează la fel. Faptul că există direcţie nu înseamnă constrângere. A spune „există o ordine, deci nu sunt liber” înseamnă a confunda orientarea cu detenţia. Un Dumnezeu nu limitează libertatea pentru a o controla, ci o ancorează într-un cadru în care alegerile au semnificaţie morală. Libertatea absolut dezlegată de orice reper ar fi imposibil de exercitat: nu ar exista criterii, consecinţe, nici responsabilitate reală.

A susţine că tot ceea ce se întâmplă este aleatoriu implică, inevitabil, că binele şi răul sunt arbitrare, că destinul moral al omului nu are direcţie, iar experienţa devine doar un accident al existenţei. Într-o astfel de perspectivă, nici virtutea, nici greşeala nu ar avea o valoare obiectivă. Totul s-ar reduce la succes biologic şi întâmplare statistică.

Totuşi, experienţa umană contrazice această poziţie: simţul moral, intuiţiile profunde, sincronicităţile semnificative, sentimentul că unele momente sunt „necesare” nu doar întâmplătoare, toate indică faptul că trăim într-un univers inteligibil, nu într-un labirint absurd.

Providenţa nu elimină libertatea, ci din contră, îi conferă relevanţă. Dumnezeu nu decide în locul nostru, dar nici nu abandonează creatul în indiferenţă oarbă. Acest lucru ar contrazice natura sa benevolentă. Între determinism absolut şi haos există un spaţiu al libertăţii ghidate în care omul participă la sens, fără a-l crea singur şi fără a-l controla în totalitate.

Imaginaţi-vă un ceas de precizie. Dacă priviţi doar ticăitul secundarului fără să vedeţi mecanismul interior, aţi putea crede că mişcările sale sunt autonome, spontane. Dar lipsa dumneavoastră de acces vizual la rotiţele interne nu transformă mecanismul într-un accident. Aşa funcţionează şi realitatea: lanţul cauzal există, chiar dacă nu îl vedem complet.

Astfel, a recunoaşte ordinea nu înseamnă a renunţa la libertate, ci a accepta că libertatea are consecinţă, direcţie şi sens. Lumea nu este o succesiune de evenimente arbitrare, ci un proces inteligibil în care fiecare moment se inserează într-o arhitectură mai largă decât capacitatea noastră imediată de înţelegere.

Nu există coincidenţe. Există doar întâmplări a căror semnificaţie nu o putem vedea încă.

IMAGINARIUM LICEAL

Desen în creion
Alexandra Elena Grigore, clasa a XI-a

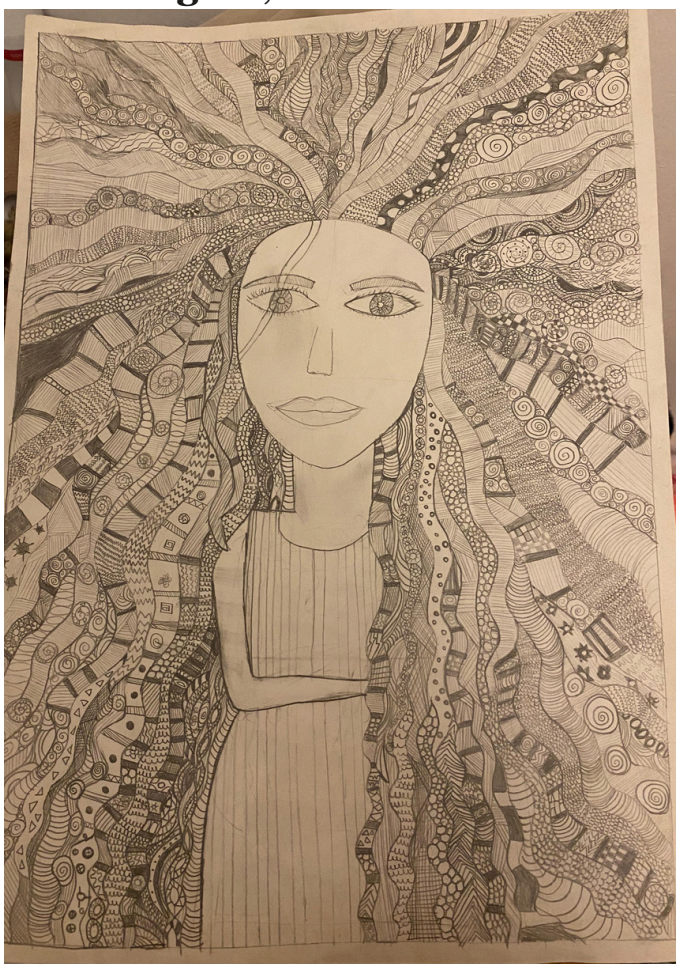

Desen în creion –
Raluca Dinu, clasa a X-a

Desen în creion –
Raluca Dinu
clasa a X-a

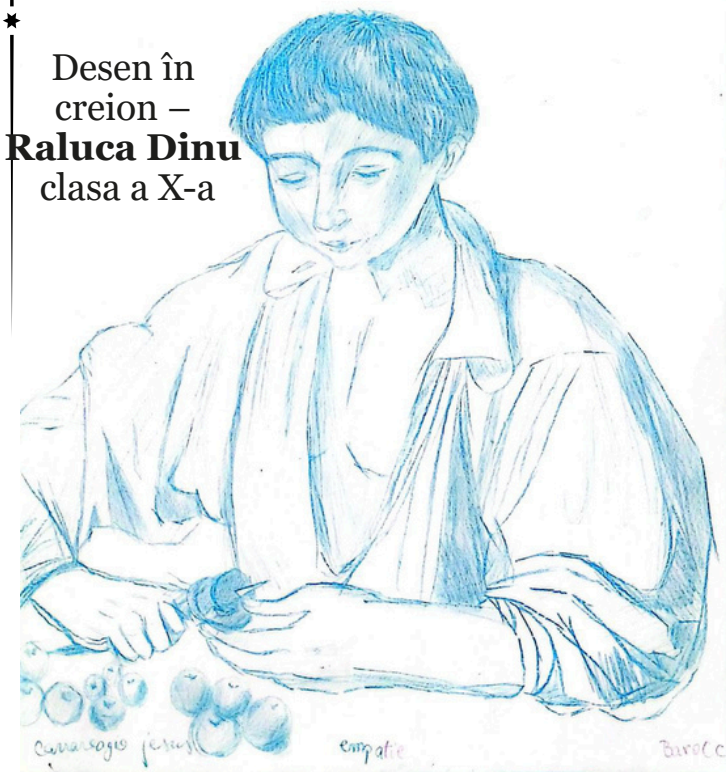

Ulei pe pânză – **Raluca Dinu**, clasa a X-a

IMAGINARIUM LICEAL

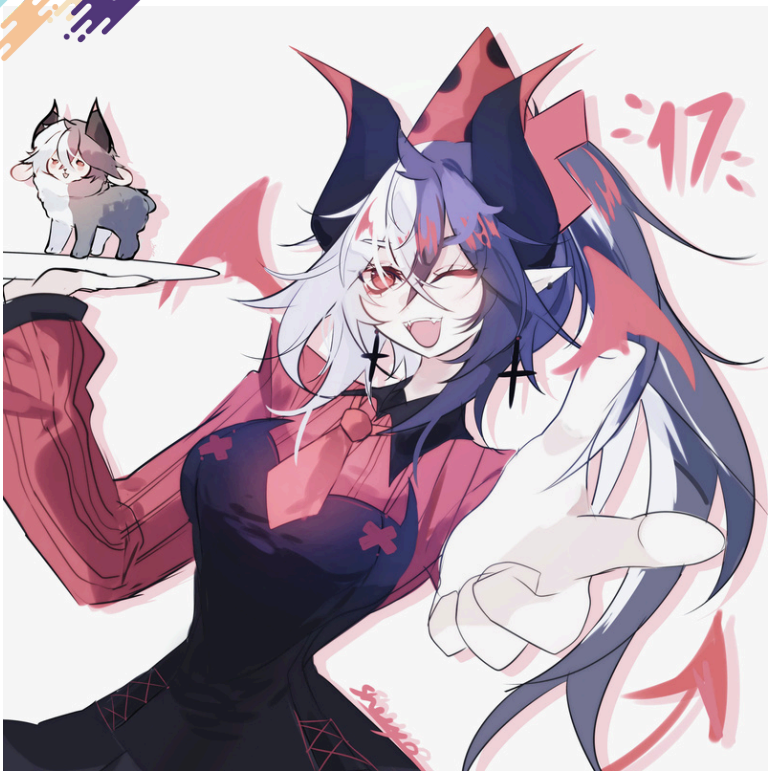

Desen digital – **Bianca Iancu**
clasa a XI-a

Desen digital– **Enia Enache**, clasa a XII-a

IMAGINARIUM LICEAL

Desen în creion – **Larisa Burciu**, clasa a IX-a

Desen în creion – **Natalia Asoltanei**, clasa a IX-a

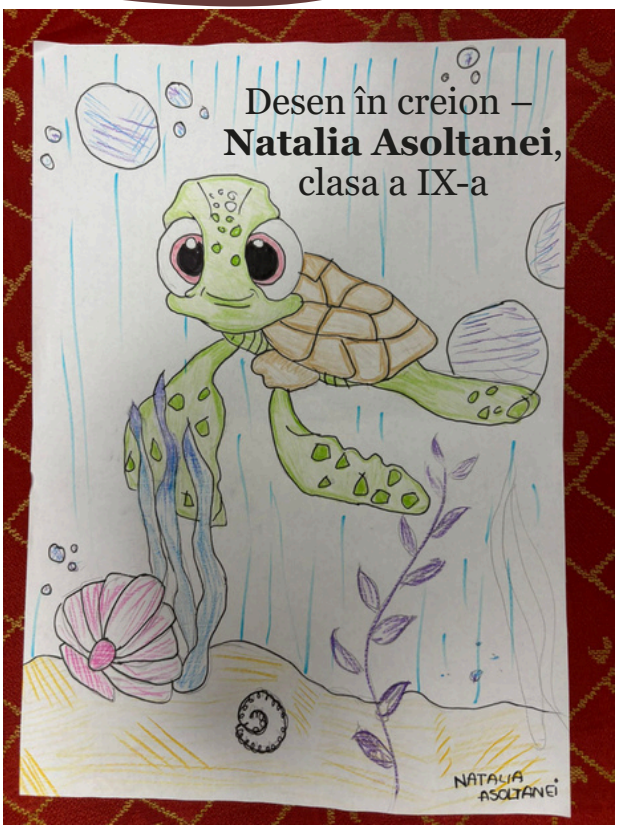

Desen digital – **Sabina Vieru**, clasa a XI-a

Desen în creion – **Mihaela Lefter**, clasa a IX-a

Profesor Giulia Groșan

IMAGINARIUM LICEAL

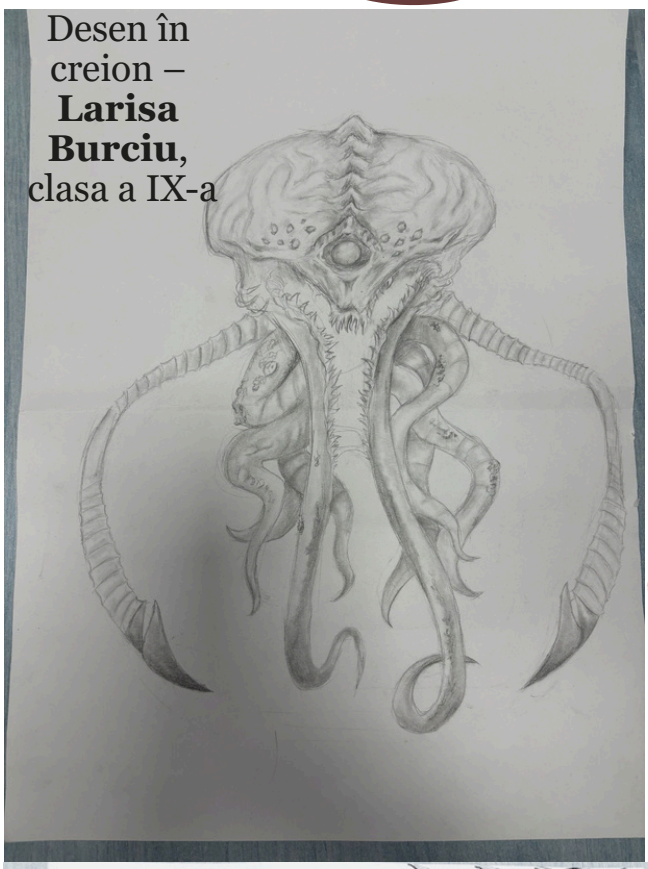

Desen în creion – **Larisa Burciu**, clasa a IX-a

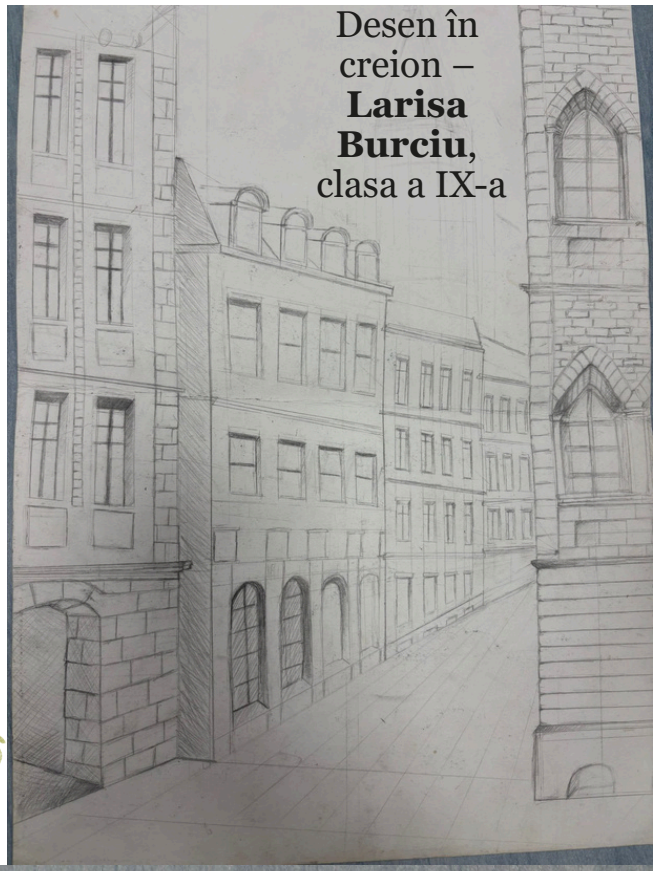

Desen în creion – **Larisa Burciu**, clasa a IX-a

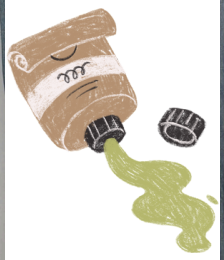

Desen în creion – **Andreea Roiu**, clasa a IX-a

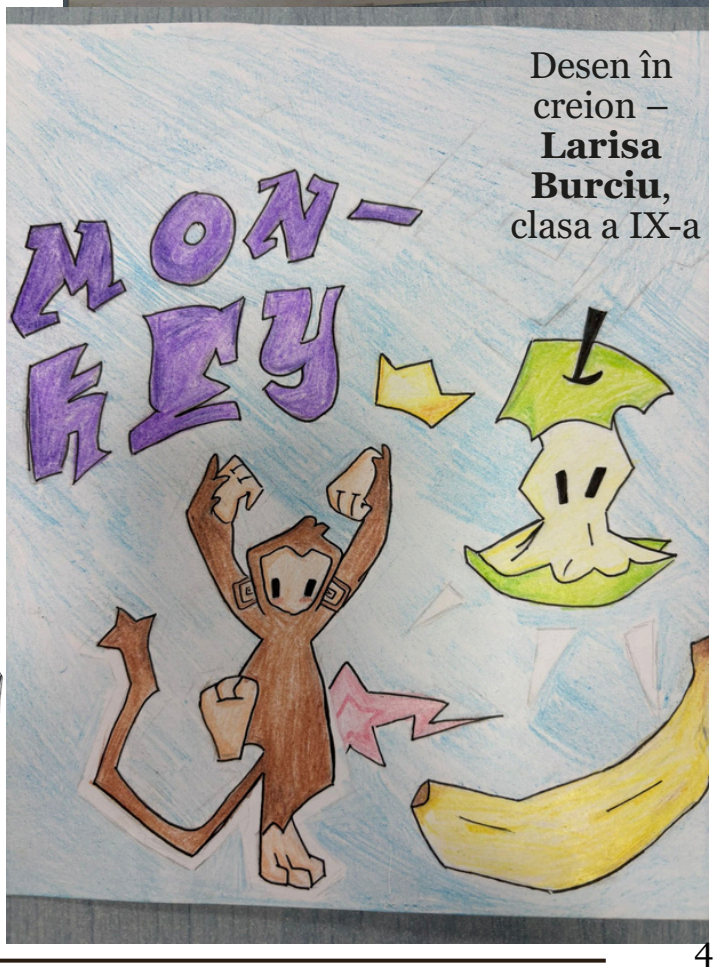

Desen în creion – **Larisa Burciu**, clasa a IX-a

IMAGINARIUM LICEAL

Tempera –
Maria Raisa Purcaru
clasa a IX-a

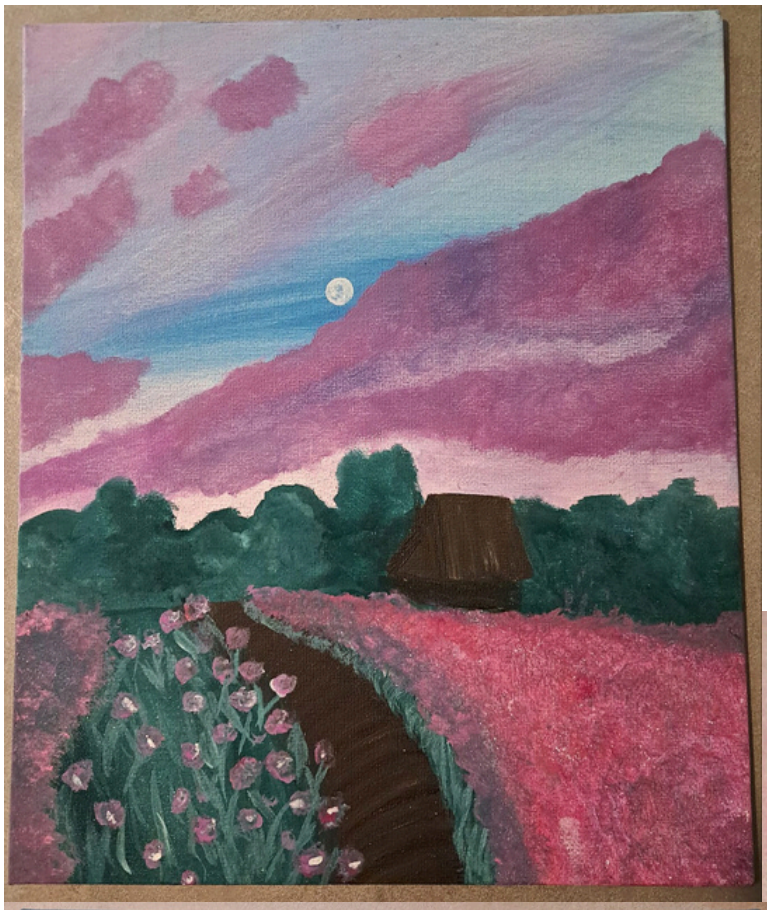

ADOLESCENȚII CU ADHD

DIANA TUDOR
Profesor psiholog

A lucra cu adolescenţi este de multe ori o provocare în a găsi căi şi modalităţi ingenioase de comunicare şi rezolvare de probleme. Pentru că este o vârstă ce vine „la pachet” cu transformări pe toate planurile (organic, psihologic, social), de multe ori cu un grad sporit de confuzie şi ambiguitate, presiunea unor decizii şi formarea unei identităţi personale şi sociale, aşa cum afirma Erik Erikson în teoria dezvoltării personalităţii, este cu atât mai dificil pentru aparţinători, profesori sau cadrele didactice să vină în sprijinul dezvoltării lor optime.

Unii adolescenţi vin însă cu un specific aparte în zona de învăţare şi adaptare la mediu. Presupun altfel de metode şi tehnici de predare-învăţare şi ajustări comportamentale bine ancorate în ultimele terapii de sorginte cognitiv-comportamentală, de exemplu.

În prezentul articol însă, ne-am propus să abordăm ajustări pentru elevii cu tulburare de deficit de atenţie şi hiperactivitate (**ADHD**), aceasta fiind o formă comună de neurodivergenţă care apare la aproximativ 5% din populaţie.

Persoanele cu ADHD pot fi foarte creative şi ingenioase, flexibile si entuziaste, cu un mare potenţial în zona vizuală, foarte motivaţi în anumite domenii de interes şi orientate către învăţarea prin experienţă.

Pe de altă parte, ADHD se defineşte printr-o dificultate de funcţionare în zona executivă, adică în ceea ce priveşte atenţia şi impulsivitatea sau hiperactivitatea. Tot ceea ce îi distrage din mediu şi care pot fi stimuli subtili care, în cazul altor persoane, rămân neobservaţi sau nonperturbatori dar care, pentru o persoană cu ADHD, pot fi foarte perturbatori. Aceste distrageri le pot împrăştia atenţia şi devin un obstacol în procesul de învăţare. Adesea sunt însoţite de nelinişte şi impulsivitate, ceea ce face să devină şi mai dificil pentru o persoană cu ADHD să rămână concentrată şi implicată în sarcină, mai ales dacă sarcina nu este interesantă.

Pentru persoanele cu ADHD, funcţionarea executivă se leagă de componente importante implicate în activitate precum: ajustarea comportamentului la situaţii diferite, conectarea la ceilalţi, atingerea unor obiective. În activitatea de învăţare este esenţială memoria de lucru sau de scurtă durată, necesară desfăşurării activităţilor. Astfel, persoanele cu ADHD întâmpină dificultăţi în a reţine pe termen scurt informaţii necesare pentru succesul în activitatea şcolară.

<u>De asemenea, au dificultăţi în:</u>

Procesarea informaţiilor în medii cu distrageri, precum zgomote exterioare sau mişcări ale oamenilor.

Auzirea sau înţelegerea completă a instrucţiunilor, mai ales dacă sunt date verbal.

Înţelegerea şi reţinerea instrucţiunilor cu mai multe etape.

Greşeli din cauza grabei sau a omisiunii unei părţi din instrucţiuni.

Menţinerea atenţiei, devierea de la subiect şi pierderea concentrării, mai ales la sarcini de rutină sau plictisitoare.

Uitarea sarcinilor, a echipamentului sau a termenelor limită.

Începerea sau schimbarea între sarcini (procrastinare).

Prioritizarea şi planificarea muncii şi decizia de unde să înceapă.

Estimarea timpului necesar pentru o sarcină.

Cât de mult şi când să contribuie la discuţiile de grup.

Încrederea, pe baza dificultăţilor trăite anterior

Sentimentul cronic de anxietate şi copleşire.

<u>Există însă strategii practice pentru elevii cu ADHD:</u>

Adaptări ce contribuie la concentrarea atenţiei.

Comunicarea clară a aşteptărilor şi instrucţiunilor de lucru.

Reducerea solicitărilor pentru memoria de lucru.

Ajustarea lor ori de câte ori este nevoie sau când se constată că s-a modificat ceva în comportamentul sau performanţa elevului.

ADOLESCENȚII CU ADHD

Pentru activitățile de predare şi activităţi de curs ajută oferirea de:
Instrucţiuni clare, detaliate, scrise, despre structura cursului, datele importante şi cerinţele evaluărilor.
Repetarea informaţiilor importante.
Acces timpuriu la materialele de curs, inclusiv liste de lecturi, prezentări şi cerinţe de evaluare
Posibilitatea de a alege/adapta subiectele evaluărilor pentru a se potrivi intereselor lor.
Formate alternative de evaluare care utilizează strategii creative şi implică interesele elevului.
Pentru sarcini de grup, posibilitatea de a-şi alege colegii, mai ales pentru elevii cu anxietate socială.
Posibilitatea de a studia în profunzime mai puţine subiecte/texte, în loc de lecturi mai ample.
Materiale în formate variate: fişe, prezentări, chestionare, fişe de lucru, filme, diagrame, poveşti personale, imagini vizuale, înregistrări audio şi activităţi practice.
Materiale care categorizează clar informaţiile (ex. coduri de culori) pentru a sprijini procesarea vizuală.
Subtitrări pentru prelegerile online.
Transcrieri scrise pentru prelegerile înregistrate.
Un glosar al termenilor-cheie şi acronimelor.
Asistenţa în fragmentarea sarcinilor în paşi mici, gestionabili.
Posibilitatea de a alege locul unde se simt cel mai confortabil şi mai puţin distraşi.
Recunoaşterea faptului ca unii elevi pot avea nevoie să întârzie, să plece mai devreme sau să ia o pauză.
Acces la suport individual atunci când elevii se simt anxioşi şi copleşiţi.

Pentru examinări se pot lua în calcul:
O sală individuală şi liniştită pentru examen.
Posibilitatea de a ajusta intensitatea luminii din sală.
Opţiunea de a-şi ajusta programul examenelor pentru a evita două examene în aceeaşi zi sau examene consecutive.
Timp suplimentar folosit la discreţia elevului pentru citit, scris, pauze de odihnă sau medicale.
Permisiunea de a aduce căşti de anulare a zgomotului, obiecte pentru stimulare tactilă, dopuri de urechi sau hârtie albă în examene.

Pentru acasă, în vederea sprijinirii studiului individual, se recomandă:
Abordări exploratorii, fluide, non-liniare şi de rezolvare de probleme, precum căutarea termenilor-cheie într-un document sau citirea rapidă pentru a găsi răspunsurile.
Citire activă: subliniere, evidenţiere şi notiţe.
Un spaţiu de studiu adaptat nevoilor lor de învăţare şi autoreglare.
Suport constant din partea consilierilor şcolari pentru gestionarea timpului şi implementarea unor rutine de studiu.
„Body-doubling” – studierea alături de un prieten care îi poate ajuta să rămână concentraţi.

Este util să ne amintim acronimul NICE atunci cand proiectam programe de studiu pentru persoane cu ADHD.
Chiar dacă întâmpină multe bariere, atunci când lucrează la ceva Nou (Novel), Interesant (Interesting), Provocator (Challenging) sau când au un termen-limită (Emergency), persoanele cu ADHD pot obţine rezultate academice excelente.
Dacă reuşesc să reducă distragerile şi să se implice în activităţi cu aceste caracteristici NICE, pot intra în stare de hiperconcentrare şi pot produce mult conţinut de calitate într-un timp scurt.
Valorificarea acestor puncte forte, alături de adaptările care reduc barierele constituie cheia pentru succesul lor academic.

Informatiile sunt preluate din lucrările autoarei **Jennifer Kemp**, psiholog clinician din Australia. Abordarea ei faţă de neurodiversitate se bazează pe experienţa personală de diagnosticare tardivă ca persoana autistă şi cu ADHD, pe ascultarea profundă a experienţelor clienţilor săi neurodivergenţi si pe cele mai recente cercetări.

RECENZIE DE CARTE

VORBEȘTE CA LA TED DE CARMINE GALLO

BOGDAN ANDRONACHE
profesor

Recomandăm lectura acestei cărţi pentru cine doreşte să deprindă elemente moderne de retorică şi oratorie. Titlul complet al cărţii este **„Vorbeşte ca la TED. Cele 9 secrete ale vorbitului în public ale celor mai strălucite minţi ale lumii”**. Autorul, Carmine Gallo, este un vorbitor în public american, specialist în comunicare, cu ceva volume despre tehnica de public speaking şi altele despre personalităţi care au performat pe scena oratoriei: Steve Jobs sau Jeff Bezos.

Ce este TED? Acronimul vine de la Technology, Entertainment, Design şi este o serie de conferinţe care a pornit din SUA. Într-un cuvânt este o formă de educaţie nonformală reprezentată printr-o serie de discursuri cu timp limitat despre subiecte diverse, susţinute de oameni pasionaţi ale căror idei să fie diseminate cât mai bine în societate. Dacă la început s-a mers pe calea ideilor care meritau să fie popularizate, în anii din urmă s-a extins formatul conferinţelor prin invitarea unor personalităţi care doar să vorbească despre interesele lor. Playlistul de pe Youtube conţine multe discursuri şi în limba română, prelegeri susţinute chiar în ţară de figuri cunoscute din media.

Carmine Gallo le-a analizat pe cele mai eficiente dintre acestea şi a încercat să extragă aspectele definitorii. Care sunt lucrurile comune vorbitorilor ale căror discursuri au înregistrat cele mai multe vizualizări? Ce resorturi emoţionale au atins aceştia în aşa fel încât prezentarea lor a înregistrat un asemenea succes? Aşa că, cine doreşte să descopere secretele celor mai eficiente discursuri susţinute în trecut la TED merită să răsfoiască această carte.

Capitolul 1. *Eliberează maestrul din tine*. În primul rând trebuie să fii pasionat de tema pe care vrei s-o prezinţi. Dacă iubeşti un lucru se vede cu ochiul liber acest lucru pentru că vorbeşti cu însufleţire. Dacă nu ai o pasiune autentică vizavi de subiectul prezentării spectatorii vor simţi asta şi nu vei putea stabili o conexiune profundă cu ei. Vorbeşte cu un scop în minte, nu fii doar un prezentator de informaţii. Atunci când începi să vorbeşti din suflet despre o temă cuvintele vor curge natural, vei intra într-o stare de *flow* şi vei fi autentic.

Capitolul 2. *Stăpâneşte arta de a spune poveşti*. Oamenii nu-şi vor aminti cifrele şi datele pe care le vei prezenta, dar îşi vor aminti de povestea pe care le-o vei spune. Dacă vrei să fii un bun orator este obligatoriu să fii un bun povestitor. Adică să-ţi fi plăcut poveştile în copilărie sau să fi spus tu însuţi poveşti altora. Poveştile activează creierul mai mult decât o fac cifrele şi informaţiile seci. Când auzi o poveste ţi se activează mai multe regiuni cerebrale (emoţie, memorie, simţuri). Poveştile pot fi personale, dar şi despre alţii, istorii pe care le-ai auzit la rândul tău. Povestea este o cheie care deschide cufărul de emoţii din spectator (râs, tristeţe, speranţă, frustrare). Publicul devine empatic pentru că îi pasă mai mult ce ţi s-a întâmplat decât de datele plicticoase de pe slide-urile prezentării tale.

Capitolul 3. *Fă conversaţie*. Pentru un discurs public cât mai bun evită din capul locului să vorbeşti ca un profesor la şcoală, nu fii rigid, bătos şi academic. În schimb fii relaxat, vorbeşte natural şi firesc ca şi cum ai purta o conversaţie cu un prieten. Discursul plin de sine şi atitudinea îngâmfată nu fac deloc bine, chiar dacă tu eşti marele specialist. Cel mai bun discurs este ca o conversaţie între prieteni, îţi imaginezi că publicul este un singur om şi acela este prietenul tău cu care porţi o şuetă. Dar ca să poţi ajunge la perfecţiunea de naturaleţe trebuie să exersezi de nenumărate ori discursul. Limbajul nonverbal completează conversaţia şi, gândindu-te că vorbeşti unui prieten, îţi scade anxietatea.

Capitolul 4. *Învaţă-mă ceva nou*. Discursurile TED au pornit de la premisa beneficiului răspândirii unei idei noi şi utile. Publicul doreşte să audă un lucru nou şi surprinzător. Creierul este stimulat de noutate şi este pus la somn de lucruri plicticoase. Dacă tu spui lucruri noi şi captivante atunci atenţia şi interesul spectatorului se menţine viu. Cercetările medicale spun că atunci când prin urechi se strecoară informaţii noi şi plăcute, creierul eliberează dopamină, substanţă care intensifică atenţia, motivaţia şi memoria. Dar cum poţi livra o noutate? Secretul este să oferi audienţei un lucru vechi, dar într-o lumină nouă, văzut din unghiul unei noi descoperiri sau printr-o experienţă personală.

RECENZIE DE CARTE

VORBEȘTE CA LA TED DE CARMINE GALLO

Capitolul 5. *Oferă momente care să lase publicul cu gura căscată*. Un discurs memorabil include neapărat un moment surprinzător, de mare impact emoţional, o revelaţie sau o poveste neaşteptată. Acest moment dramatic declaşează emoţii puternice, de bucurie, tristeţe sau indignare. Nimic nu este mai eficient decât un lucru total neaşteptat atunci când audienţa începe să moţăie. Creierul iubeşte surprizele şi le bagă imediat la sertarul memoriei de lungă durată. Exemple de astfel de lucruri imprevizibile: o poveste care stoarce lacrimi sau care provoacă isterie de râs, apariţia unui obiect neaşteptat, afişarea unui procent surprinzător sau a unei concluzii şocante. Publicul nu-şi va aminti fiecare slide din prezentare, dar îşi va aminti momentul în care s-a prăpădit de râs sau a lăcrimat. Cum a făcut o dată Bill Gates care, vorbind despre impactul malariei în Africa, a eliberat ţânţari dintr-un borcan, gest neaşteptat care a dus la debandadă în sală, cu spectatori care au fugit către ieşiri. După aproape un minut le-a mărturisit că erau ţânţari obişnuiţi, nu din cei purtători de boli tropicale.

Capitolul 6. *Destinde-te!* Publicul nu vrea un robot academic pe scenă, ci un om în carne şi oase. Iar umorul şi relaxarea sunt esenţiale într-un discurs bun. Dacă prezinţi prea multe date serioase şi tragice, publicul se va retrage într-o cochilie. Uneori trebuie să destinzi atmosfera cu o glumă. Nu din cele folosite la standup comedy, desigur. Dar când faci auditoriul să râdă atunci se creează o conexiune profundă, reduci drastic distanţa cosmică de început dintre tine şi cei care te ascultă. Umorul de calitate reduce anxietatea, favorizează gradul de încredere al publicului faţă de tine şi îi face pe oameni să fie mai atenţi. Nu trebuie să faci glume despre religie sau politică şi nici să foloseşti sarcasmul cel mai tăios. Mai bine utilizezi autoironia, adică spui o glumă despre tine. Umorul nu trebuie forţat, ci folosit prompt atunci când survine o portiţă pentru el. Umorul funcţionează doar dacă e natural şi sincer, publicul îşi dă seama când gluma a fost bine pregătită dinainte.

Capitolul 7. *Respectă regula celor 18 minute*. Toate discursurile TED sunt limitate la 18 minute. Rar se întâmplă să se depăşească această limită. Această durată fixă nu este întâmplătoare, timpul este suficient pentru a fi informativ şi suficient de scurt pentru a menţine atenţia celor care te ascultă.

Disciplinele neuroştiinţelor şi psihologiei cognitive au arătat că după acest interval de timp, atenţia ascultătorului scade brusc. Cele 18 minute te forţează să fii concis şi să nu-ţi diluezi mesajul. O prezentare mai scurtă este mai eficientă şi va fi mai uşor reţinută. În pregătirea discursului trebuie să fii atent când îţi alegi fiecare idee, poveste sau exemplu, să le menţii doar pe cele mai bune. Ideea de bază este că dacă nu poţi transmite subiectul tău în 18 minute, înseamnă că lucrurile nu sunt clare nici în mintea ta.

Capitolul 8. *Zugrăveşte o imagine mentală prin experienţe multisenzoriale*. Pentru a fi eficient, un discurs nu trebuie doar auzit, ci şi simţit. Omul are cinci simţuri. Încearcă să livrezi prezentarea ta către public creând o experienţă cât mai vie: imagini, sunete, obiecte, mişcare, atingere – dacă este posibil. Cu cât informaţia prezentată este mai senzorială, cu atât creierul o procesează şi o stochează mai eficient. Dacă faci o prezentare evită să ai mult text, mai bine să pui nişte imagini sugestive. Fă graficele cât mai simple, utilizează culori, pune videoclipuri. Dacă nu ai instrumente media, atunci limbajul tău trebuie să se adreseze celor cinci simţuri ale ascultătorului. Vorbeşte despre cum se aude, cum miroase, ce gust are sau cum se simte – în măsura în care se poate şi fără să fii ostentativ.

Capitolul 9. *Rămâi pe drumul tău*. Discursurile memorabile sunt ţinute de oameni care vorbesc cu pasiune despre lucruri pe care le cunosc în fibra for intimă. Când îţi alegi subiectul trebuie să fie unul pe care-l stăpâneşti perfect şi pe care-l iubeşti, altfel poţi da rateuri. Publicul detectează imediat falsitatea. Dacă oamenii simt că vorbeşti despre un lucru pe care nu-l iubeşti îşi pierd imediat interesul de a te asculta. Vorbeşte din inimă şi nu din cărţi, din experienţa ta. Dacă eşti entuziasmat de subiectul tău, atunci şi publicul tău va fi. Te va asculta cu plăcere dacă vei expune sincer şi ceva din eşecurile personale sau din greutăţile pe care ai fost nevoit să le depăşeşti. Dacă eşti sincer şi bine intenţionat legat de ce vrei să transmiţi nu ai nevoie de trucuri pentru a impresiona publicul.

Fii doar tu însuţi.

profesor | **Daniela Drăghici** | *consilier școlar*

Frumusețea este ceea ce ne unește pe toți

ÎN CIUDA DIFERENȚELOR

RECENZIE DE CARTE

Am descoperit cartea fotografei Mihaela Noroc, ***Atlasul frumuseţii – o nouă călătorie***, de la Editura Humanitas, în vitrina unei librării de pe Bulevardul Drumul Taberei.

Librăria este aşezată în zona Râul Doamnei, are aceeaşi vârstă cu Cartierul nostru şi a rezistat probei timpului, păstrându-şi farmecul şi comoara ascunsă în sala din spate – sutele de cărţi proaspete, aşezate pe pereţii înalţi şi pe mesele pline de titluri, care mai de care mai apetisante.

Cartea Mihaelei Noroc m-a atras într-un mod subtil, întâi prin fotografia de pe coperta principală, apoi prin fiecare dintre cele 500 de portrete şi poveşti ale frumuseţii feminine din peste 60 de ţări în care fotografa a călătorit pentru a surprinde cât mai profund nuanţele cele mai rafinate ale frumuseţii umane.

În viaţa şcolară, toţi ne luptăm într-o oarecare măsură cu un clişeu despre frumuseţe. Ca profesori, întâlnim zilnic acest clişeu, pe care o parte din elevele şi elevii noştri îl preiau automatizat, limitativ sau inautentic, transformându-l adesea într-o sursă de competiţie, presiune de grup sau chiar de bullying, trasând graniţe, ridicând ziduri de percepţie şi de gândire, între ceea ce consideră *frumos* şi *urât* la cei din jur.

De aceea, mi s-a părut atât de important să vorbim despre ce înseamnă cu adevărat frumusețea.

A trăi frumos! Iată un sens al vieţii, pe care noi încercăm să-l explicăm elevelor şi elevilor, cu fiecare zi, cu fiecare lecţie.

Atlasul frumuseţii ne poate da tuturor o hartă a acestui sens şi ne poate arăta cum să învăţăm împreună să trecem de la **a privi** la **a vedea** şi apoi la **a observa**, **a descoperi** şi **a înţelege sensul a ceea ce vedem**.

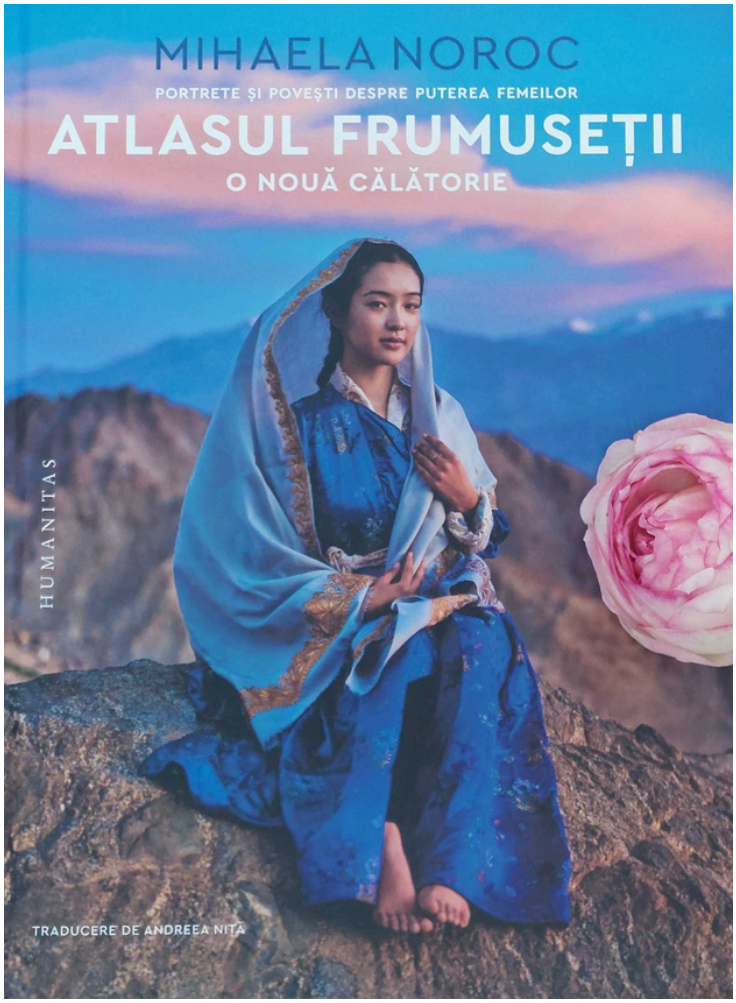

profesor | **Daniela Drăghici** | *consilier școlar*

Fiecare om deţine o moştenire imaterială. *Moştenirea imaterială a unei profesoare se regăseşte în elevii ei extraordinari; moştenirea unei doctoriţe, în sutele de pacienţi care trăiesc datorită ei; moştenirea unei mame, în copiii pe care i-a crescut cu mari sacrificii; moştenirea unei femei de ştiinţă, în descoperirile sale revoluţionare şi moştenirea unei femei inginer, în proiectele care au schimbat în bine viaţa oamenilor*, ne aminteşte această carte.

Frumuseţea umană autentică are multe izvoare: curajul de a trăi liberă, liber; puterea de a fi tu însăţi, tu însuţi; forţa de a face bine; moştenirea imaterială care ţi s-a dăruit şi pe care decizi să o dăruieşti mai departe. *Poţi planta un copac, poţi inspira un prieten, poţi face pe cineva să zâmbească, poţi recondiţiona o casă (...) ele formează împreună frumuseţea pe care o împărtăşeşti cu cei din jur, îmbogăţindu-ţi viaţa în fiecare zi şi ajutându-te să depăşeşti provocările*.

ATENA, GRECIA

KATHMANDU, NEPAL

Tu eşti propria ta frumuseţe! Echilibrul emoţional, armonia interioară, definirea morală, perspectiva creativă, farmecul inexprimabil, curajul, rezistenţa la presiunea de grup, revenirea rapidă după un eşec, delicateţea.

În această perioadă de dezvoltare, în care elevele şi elevii noştri caută permanent repere, modele, ancore, pe care să îşi construiască propria imagine de sine, să-şi definească propriul sistem de valori cu propria ierarhie a acestora, o definire corectă a ceea ce înseamnă frumosul uman poate reprezenta diferenţa dintre sănătate emoţională şi pierderea acesteia.

Am închis cu greu **Atlasul frumuseţii – o nouă călătorie**, cartea fotografei Mihaela Noroc, şi nu am putut pleca fără să o achiziţionez pentru Cabinetul de consiliere şcolară.

Am adus-o cu mine, promiţându-mi să o prezint tuturor oamenilor frumoşi din şcoala mea.

A-ţi ţine promisiunile faţă de tine este, şi aceasta, o latură a frumuseţii umane.

Lectură frumoasă!

O BAIE ÎN IAZ, PE PLOAIE

O LECȚIE DESPRE SCRIS, CITIT ȘI VIAȚĂ DE LA PATRU MAEȘTRI RUȘI AI PROZEI SCURTE

DE GEORGE SAUNDERS

OLD IS GOLD

LITERATURĂ RUSĂ

BOGDAN ANDRONACHE
profesor

RECENZIE DE CARTE

Dacă vă place genul prozei scurte şi aţi vrea să descoperiţi secretele condeiului unora dintre cei mai renumiţi scriitori, aceasta este o carte potrivită pentru dumneavoastră. Lucrarea izvorăşte din experienţa de douăzeci de ani a autorului de susţinere a unui atelier despre povestirile ruseşti la o universitate americană. Nici nu ne putem închipui cât de greu i-a fost autorului să facă o selecţie din atâtea şi atâtea povestiri fabuloase ale scriitorilor ruşi. Totuşi a ales să rămână la patru autori: **Anton Cehov** (3 povestiri), **Lev Tolstoi** (2 povestiri), **Ivan Turgheniev** şi **Nikolai Gogol** cu câte o povestire. Structura fiecărui capitol este următoarea: la început este redată povestirea în întregime, apoi este un eseu de interpretare a autorului în care disecă acţiunile personajelor şi particularităţile stilului.

În căruţă (1897) de Anton Cehov este singura care nu respectă tiparul de mai sus, autorul a ales să redea fragmentat, câte un capitol de două pagini şi să descopere posibilităţile de continuare a poveştii o dată cu cititorul. Nefericita învăţătoare Maria merge într-o căruţă alături de mujicul Semion pe întinsele câmpuri presărate cu sate. Atelajului Mariei îi dă târcoale bogătanul Hanov care nici el nu ştie prea bine ce vrea de la viaţă. Aşteptăm apropierea dintre cei doi care tot întârzie şi nu mai vine niciodată. Situaţia sufletească a Mariei se degradează treptat, are loc o trecere palpitantă prin râul învolburat, iar amintirile ei nu fac decât să întărească sentimentul de singurătate iremediabilă.

Cântăreţii (1852) de Ivan Turgheniev este o schiţă care face parte din *Povestirile unui vânător*. Stilul descriptiv al autorului iese în evidenţă, personajul narator ajunge în dreptul satului Kolotovka, aflat într-o margine de râpă, şi trage la cârciuma Pritânnîi a lui Nikolai Ivanîci.

Printre muşterii se găsesc şi doi pricepuţi într-ale cântatului şi aşa se pune de un concurs, nu înainte să aflăm tot ce se poate despre toate personajele, după cum îi este stilul lui Turgheniev. Podreadcicul, un fel de funcţionar, alege o melodie veselă intonată cu un glas dulce. Însă când vine rândul slăbănogului Iakov, cântecul lui trist şi nostalgic aduce lacrimi pe feţele tuturor. Ceva drag şi ascuns în firea omului iese la suprafaţă din inimile muşteriilor care îl declară câştigător pe pierde-vară Iakov.

Draga de ea (1899) de Cehov este despre Drăguţa sau Sufleţel, o femeie care se contopeşte cu bărbatul iubit, îl iubeşte sincer până la a deveni o prelungire a acestuia, chiar dacă bărbatul se schimbă o dată la câţiva ani. Bărbaţii din viaţa Olenkăi sunt Kukin (patron de teatru), Vasili (administratorul unui depozit de cherestea), Smirnin (medic veterinar) şi Saşa (un copil) faţă de care are dragoste maternă. Avem de-a face cu un tipar accentuat în care mariajele se sfârşesc natural prin moartea soţului, iar dragostea se reaprinde firesc faţă de alt bărbat. Asta până când iubirea romantică se preface într-una maternă atunci când se cufundă în grija pentru un băiat lăsat în ocrotirea ei. Îl duce la şcoală şi îl ajută la teme, dar el se simte oprimat. Autorul ne lasă să decidem noi dacă această trăsătură de iubire copleşitoare este bună sau rea.

Stăpân şi slugă (1895) de Tolstoi este o povestire clasică, una dintre capodoperele prozei scurte universale. Se apropie de o nuvelă ţinând cont de cele optzeci de pagini ale sale. Boierul Vasili are de cumpărat urgent o pădure într-un sat vecin. Ca să nu rateze afacerea decide să meargă de îndată acolo, chiar dacă tocmai atunci se porneşte cel mai aprig viscol rusesc. Alături de mujicul Nikita şi de credinciosul lor cal, Vasili porneşte la drum pe timp de noapte şi cu zăpada până la genunchi.

O BAIE ÎN IAZ, PE PLOAIE

O LECȚIE DESPRE SCRIS, CITIT ȘI VIAȚĂ DE LA PATRU MAEȘTRI RUȘI AI PROZEI SCURTE

Se rătăcesc pe câmpurile nesfârşite, ajung într-un alt sat unde trag la casa unui cunoscut unde asistă la probleme familiale. Moartea îi dă târcoale boierului Vasili, dar acesta înfierbântat de votcă şi trăgând din ţigară se înfofoleşte cum ştie mai bine în aşteptarea dimineţii. Dar ceasul nu arată decât miezul nopţii, demonii îl pun pe boier să pornească singur călare, dar îşi găseşte propriile urme în zăpadă şi ajunge din nou la căruţa unde zăcea degerat Nikita. Vasili are o epifanie, imagini i se perindă prin minte, îşi vede copilul – unicul său moştenitor şi înţelege că singurul lucru bun n-a mai rămas decât să-şi desfacă şuba şi să-l încălzească pe Nikita care zăcea în fundul saniei. Dimineaţa mujicii din sat zăresc vârful parului înfipt în zăpada groasă din marginea unei râpe şi vin în ajutor. Dintre cei trei doar Nikita mai iese viu şi mai trăieşte încă douăzeci de ani cu degetele amputate de ger.

Nasul (1836) de Gogol este o povestire absurdă, precursoare a genului lui Kafka. Ivan Iakovlevici găseşte un nas în pâinea proaspăt scoasă din cuptor şi îl recunoaşte ca aparţinând asesorului de colegiul Kovaliov. Încearcă să scape de nas ca de un lucru incriminator, aruncându-l în râu de pe pod. În cealaltă parte a oraşului, Kovaliov de trezeşte şi se holbează în oglindă nevenindu-i a crede. Mai mare uimirea când vede pe fereastră *propriul nas* care se urcă într-o trăsură. Îl încolţeşte pe vicleanul Nas într-o catedrală, dar acesta se preface a nu-l cunoaşte. Merge să depună plângere la poliţie, apoi să dea anunţ la ziar cum că i s-a pierdut nasul şi oferă recompensă. Totuşi i se aduce nasul înapoi de către poliţie, dar are bătăi de cap să îl lipească înapoi pe faţă. Nasul nu mai voia la locul lui şi basta. O bănuieşte de farmece pe doamna Grigorievna din cauza unei afaceri amoroase. Doctorul voia să-l cumpere ca să-l ţină în formol ca pe o ciudăţenie anatomică, dar Kovaliov refuză. Încep să circule zvonuri despre un nas care se plimba uneori, fără stăpân, pe bulevardul Nevski Prospekt. Până la urmă, într-o dimineaţă, personajul se trezeşte şi vede că nasul era, în sfârşit, la binecunoscutul lui loc.

Agrişul (1898) de Cehov este o povestire despre posibilitatea fericirii. *Ea dă şi titlul cărţii*. Doi prieteni, Ivan şi Burkin, se plimbă pe nesfârşitele plaiuri ruseşti şi îi apucă ploaia. Se grăbesc spre casa amicului lor, Aliohin, care locuieşte alături de frumoasa servitoare Pelagheia.

Înainte să servească masa merg să se spele, gazda preferă baia locuinţei, dar cei doi amici se duc la iazul din apropiere unde Ivan, chiar dacă ploua torenţial, decide să se bălăcească în lac ca un copil. Când revine în casă, Ivan deschide o paranteză în care narează povestea fratelui său, Nikolai, care iubeşte agrişele şi care se căsătorise cu o văduvă bogată pentru a căpăta o moşie la ţară. Ivan îşi vizitează fratele la moşia cultivată cu agrişe, dar nu-şi dă seama dacă este fericit sau nu.

Urmează gânduri despre problematica fericirii în care Ivan declară că celor fericiţi trebuie să li se aducă aminte mereu că există pe lume şi oameni nefericiţi. Părerea lui este că omul nu trebuie să trăiască pentru fericire, ci să fie animat de ceva mult mai măreţ: să încerce să facă cât mai mult bine celor din jur. În salon ceilalţi doi consideră că discuţia a fost o mare plictiseală şi merg la culcare nepăsători. În fundal se întrezăreşte discreta prezenţă a frumoasei servitoare Pelagheia care deretică după ei.

Aleoşa Ulcică (1905) de Tolstoi este o scurtă povestire despre un băiat care nu iese din cuvântul tatălui şi care trăieşte o viaţă ca o corvoadă. Tânărul este obedient până la absurd şi înfăptuieşte orice poruncă sau muncă cu zâmbetul pe buze, fără să se gândească niciodată la binele propriu. Dar la un moment dat, spre marea lui surprindere, îşi dă seama că se îndrăgostise de o bucătăreasă pe nume Ustinia. Când vine să ia banii de la boier în contul muncii fiului, tatăl află despre simpatia lui Aleoşa şi îi interzice cu desăvârşire să continue această relaţie nefirească. Băiatul, tăcut de felul său, nu crâcneşte şi o anunţă pe Ustinia că are interzis la dragoste. Cititorul care privise cu simpatie personajul până acum începe să aibă îndoieli asupra sănătăţii lui mentale. Aleoşa continuă sclavia în care trăise până atunci cu inima împăcată. Într-o zi, când curăţa zăpada de pe acoperiş, alunecă şi cade bolnav la pat. Nu spuse multe, dar totuşi, cu câteva clipe înainte de moarte, pare să se întindă după ceva şi să vadă cu ochii minţii un lucru nevăzut şi neasemuit de frumos.

Interesant este de observat jocul narativ al lui Tolstoi, care uneori intră în capul personajelor să ne arate ce gândesc, alteori, nu.

DOWN WITH THE SYSTEM DE SERJ TANKIAN

RECENZIE DE CARTE

IRINA DRĂGUŞIN
elevă clasa a IX-a

Down with the System este o carte de memorii frumos scrisă de Serj Tankian, muzician, compozitor, solist şi textier al trupei de heavy-metal câştigătoare de Grammy, *System of a Down*.

Cartea prezintă cititorilor o incursiune în călătoria incredibilă a acestui imigrant ajuns star rock, vorbeşte despre devenirea lui interioară, dar aruncă şi o privire în trecutul întunecat al Armeniei, locul de unde provin bunicii şi părinţii săi.

Autorul s-a născut în Beirut din părinţi armeni, iar la vârsta de şapte ani familia lui s-a mutat în Los Angeles. La tinereţe s-a integrat în comunitatea armeană din Statele Unite. Acolo a aflat mai multe despre trecutul poporului său, anume brutalul genocid asupra strămoşilor săi din Armenia.

Deşi cartea arată şi povestea din spatele trupei rock, în acelaşi timp este şi o dare de seamă, o recunoaştere, o reconstituire a genocidului din ţara de proveniență a autorului. Naraţiunea alternează între capitolele întunecate legate de acţiunile politice şi constituirea şi evoluţia trupei sale rock.

O temă principală a cărţii este genocidul armean, o rană încă nevindecată pentru autor. Povestea împleteşte fire legate de descendenţa sa armeană până la genocidul din Turcia, cariera de cântăreţ într-o trupă rock, dezvoltarea pe plan artistic şi multe altele.

Cred că această carte de memorii merită citită dacă doreşti să afli ce se ascunde cu adevărat în spatele trupei de heavy-metal *System of a Down* şi cine este cu adevărat liderul ei.

Mi s-a părut a fi o carte deosebită care atinge multe perspective, de la război până la trupa rock în sine. Afli mai multe despre ce anume l-a făcut pe Serj Tankian să devină un activist şi să formeze trupa System of a Down.

Recomand cartea, dar şi varianta audio citită de Serj Tankian însuşi, ceea ce face experienţa şi înţelegerea acestei memorii mult mai plăcută.

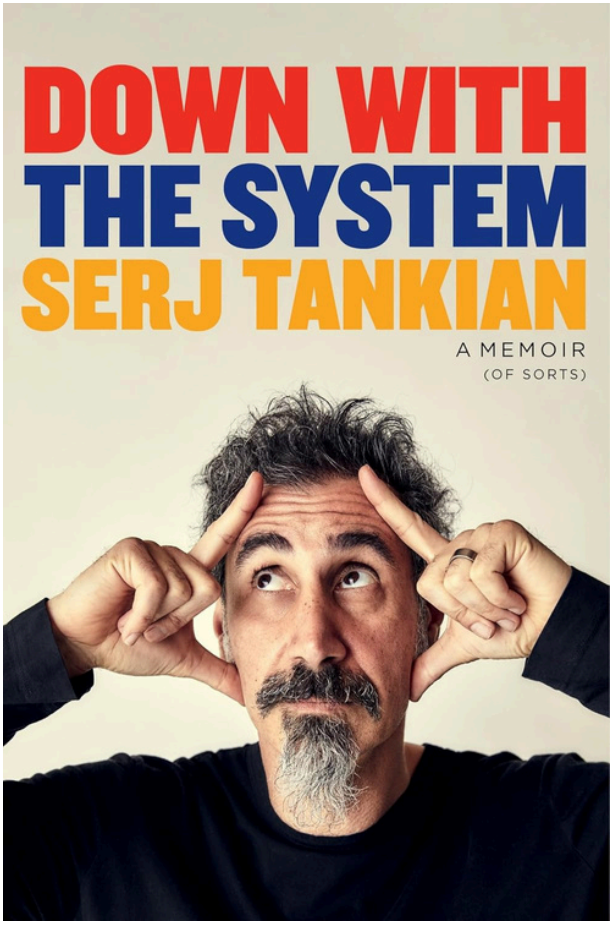

BALERİNA DE LA AUSCHWİTZ
DE EDİTH EVA EGER

RECENZİE DE CARTE

Cartea urmăreşte povestea lui Edie, o tânără talentată ca gimnastă şi balerină, care trăieşte în Ungaria în anii celui de-al Doilea Război Mondial.

Într-o familie în care se simte „fata isteaţă, dar urâţică”, ea luptă să-şi găsească drumul.Pe măsură ce visul ei de a participa la Olimpiadă capătă contur, antisemitismul şi frica devin tot mai reale: evreii sunt deportaţi, iar Edie şi sora ei vor fi conduse spre lagărul de concentrare Auschwitz. Supravieţuirea lor este legată de legătura puternică dintre surori şi de amintirile care o ajută pe Edie să-şi păstreze speranţa şi umanitatea.

Ce mi-a plăcut

Este o poveste puternică de supravieţuire şi speranţă, prezentată într-un format accesibil pentru cititori tineri, dar şi maturi.

Tema este extrem de importantă: Holocaustul, persecuţia, demnitatea umană în faţa ororii.

Stilul adaptat pentru tineri e un mare plus, ajută la înţelegerea unor subiecte grele fără a le face copleşitoare.

Eroina transmite vulnerabilitate şi rezilienţă, iar mesajul principal este că putem alege mereu cum reacţionăm, chiar şi în cele mai întunecate momente.

Ce ar putea să nu-ţi placă

Deşi este adaptată pentru tineri, conţinutul rămâne dur şi emoţional dificil; unii cititori pot găsi anumite scene greu de parcurs.

În primele capitole, ritmul poate părea mai lent, accentul fiind pus pe viaţa de dinaintea lagărului.

Ediţia pentru tineri simplifică unele aspecte psihologice faţă de versiunea completă (Alegerea), deci pentru o înţelegere mai profundă e recomandată şi lectura acelei variante.

Recomandări pentru cititori

Potrivită pentru vârste între 14-18 ani sau pentru adulţi interesaţi de teme precum supravieţuire, iertare şi rezilienţă.

Poate fi citită împreună cu un adult de către copiii mai mici, pentru a discuta părţile dificile.

Recomandată celor care vor să cunoască Holocaustul printr-o poveste reală, personală şi plină de învăţăminte.

Concluzie

Balerina de la Auschwitz este o carte despre puterea interioară, alegere şi speranţă.

Este emoţionantă, realistă şi profund umană, o lectură care te marchează şi te inspiră mult timp după ce o termini. Edith Eva Eger ne arată că, deşi nu putem controla tot ce ni se întâmplă, putem alege cum răspundem prin ceea ce este adevărata libertate.

CRINA TUDOR
elevă clasa a XI-a

SECRETELE LIMBAJULUI NONVERBAL

STRÂNGEREA DE MÂNĂ

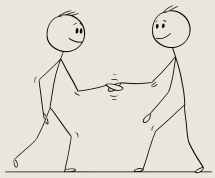

profesor **BOGDAN ANDRONACHE**

Majoritatea gesturilor corporale sunt făcute în mod inconştient, însă strângerea mâinilor constituie o excepţie, fiind o mişcare pe care persoana doreşte în mod voit să o facă. Dacă atunci când auzi o veste nemaipomenită ochii ţi se măresc involuntar, când spui o minciună în glumă, într-un grup, duci degetele la gură spontan, când te afli în faţa unei veşti rele sau când ai în faţă o persoană lipsită de scrupule care îţi cere ceva, în mod automat încrucişezi braţele la piept, ca o reacţie defensivă.

Când discutăm despre strângerea de mână nu vorbim despre un gest neintenţionat, reflex, ci de unul calculat, voit, dar care ascunde secrete, care dezvăluie, pentru cine are *ochi* să vadă, ce simte şi ce gândeşte persoana respectivă.

Strângerea mâinilor este un gest vechi, cu reprezentări grafice care datează din antichitate, este o formă de salut, o atitudine corporală aducătoare de pace. În timpurile preistorice şi antice când doi indivizi se apropiau aveau două variante de comportament. Ori se luptau ori erau paşnici. Dacă alegeau să-şi strângă mâinile, în care evident nu purtau nicio armă, însemna că aleseseră calea prieteniei.

Nu uitaţi totuşi că această citire a limbajului nonverbal nu este infailibilă, este o *artă* supusă greşelii, uneori nu vom reuşi să ghicim ce gândeşte şi ce intenţii are celălalt, dar merită să reţinem câteva indicii validate prin proba timpului.

Există o strângere a mâinilor ideală? Da. Dacă doreşti să fii politicos, sincer şi n-ai gânduri manipulatoare, strângerea de mână clasică este următoarea. Persoanele trebuie să stea în picioare, faţă în faţă, să-şi strângă mâinile două secunde, nici prea tare, nici prea moale, adică ferm, să se privească o secundă în ochi şi să zâmbească, iar când îşi desprind ochii să privească lateral şi nu în jos.

Regulile de politeţe spun că cel care este gazdă trebuie să iniţieze strângerea de mână, adică să întindă mâna primul. Într-un mediu oficial se recomandă ca bărbatul să întindă mâna primul unei doamne. Când vine şeful într-un grup de obicei el este cel care întinde mâna la subalterni. Dacă într-o circumstanţă specială nu ştii ce să faci, ca să eviţi stânjeneala, întinde tu primul mâna, va fi considerat un gest de prietenie.

De la această strângere de mână clasică pornesc tot felul de variaţii care ascund secretele persoanei. De exemplu dacă cineva acoperă cu mâna stângă palma celuilalt, ca şi cum ar prinde între palmele sale mâna celeilalte persoane, el vrea să se facă plăcut dinadins, să dea impresia (deseori falsă) că-l place pe interlocutor.

Când saluţi pe cineva şi acela ţine palma orientată în jos, adică vine cu palma de sus, vrea să pară dominator, face pe şeful, are o dorinţă de superioritate pe care încearcă s-o mascheze. Cine vine cu palma deasupra vrea să arate că deţine puterea. În contrapondere, cine oferă palma orientată în sus manifestă deschidere, sinceritate, disponibilitate.

În funcţie de presiunea exercitată în timpul strângerii mâinii putem vorbi despre cel care îţi sfărâmă oasele când dai noroc cu el, dar şi cu cel care are *mână moartă*/moale. Cine îţi strânge mâna ca să-ţi rupă metacarpienele este o persoană, de cele mai multe ori, cu agresivitate în suflet, care vrea să facă pe şeful, care vrea în subconştient să-i domine pe ceilalţi prin forţă fizică, iar asta denotă lipsă de sensibilitate şi de empatie. Alteori, vi se poate întâmpla ca mâna celuilalt să zacă leşinată, fără să exercite nici cea mai mică presiune. Mâna moale în timpul salutului înseamnă că persoana respectivă este lipsită de încredere, se simte umilă, inferioară faţă de interlocutor, are stimă de sine mai scăzută sau este total indiferentă faţă de tine.

STRÂNGEREA DE MÂNĂ

Totuşi, există şi excepţii în acest caz.

Pot exista oameni care, prin natura meseriei, portari la o instituţie sau şefi peste foarte mulţi angajaţi, trebuie să dea noroc cu multe persoane, astfel că, pentru a se proteja, nu zdrobesc mâinile celuilalt, ci mai degrabă au mână moale voit. Un chirurg sau un pianist, oameni care au *mâini de aur*, ca să şi le protejeze, nu strâng tare mâna celuilalt. Alt exemplu de mână moale care nu dezvăluie caracterul sau informaţii despre stima de sine este legat de persoane bolnave de boli care pot afecta mâinile. Niciodată un bolnav de artrită reumatoidă nu-ţi va sfărâma oasele când va da noroc cu tine. Există şi alte boli care pot afecta mâinile, cum ar fi artroze, tendinite sau afecţiune dermatologice. Aceste persoane au mână moale când salută din cauze medicale şi nu putem afla informaţii despre ce gândesc.

Cel mai clasic exemplu de manipulare este atunci când cineva atinge cu cealaltă mână braţul interlocutorului sau cotul acestuia. Gestul calculat vrea să-i transmită celuilalt că este *extrem* de încântat să-l vadă şi că îi *place* compania lui. Dacă persoana cealaltă stă cu coatele îndoite (şi cu mâinile în faţă, strânse sau nu), iar persoana noastră i-a pus palma pe cot sau pe braţ, în timp ce-i vorbeşte, înseamnă că vrea să-l constrângă să facă un anumit lucru.

Uneori persoanele anxioase sau cele care spun minciuni au palmele transpirate, este o reacţie fiziologică a nervozităţii. Politeţea recomandă ca persoanele cu palme umede de transpiraţie să nu şi le ascundă în buzunare, să le aibă afară la aer ca să se usuce sau să folosească un şerveţel de hârtie, înainte să dea noroc cu cineva. De obicei oamenilor nu le place să strângă o mână de pe care se preling broboane de transpiraţie.

Se poate întâmpla ca cineva să-ţi zgâlţâie mâna cu tărie ca şi cum ar scutura cu prăjina fructele dintr-un pom. Acest entuziasm excesiv este artificial şi devine deranjant după două-trei secunde.

Uneori se întâmplă să vedeţi alternative la salut, printre care frecvent este aşa-numitul *sărut mimat*, un fel de pupat prefăcut cu buzele ţuguiate, plescăit din buze şi atingere de obraji. La competiţiile sportive oamenii tind să folosească bătutul palmei – *bate cuba* sau *high five*, se ridică braţul şi se plesnesc palmele desfăcute.

Alt salut modern este *fist bump* – atingerea pumnilor.

Nu se ştie precis cum a apărut acest tip de salut. Printre posibile origini se află boxul, când boxeurii îşi atingeau pumnii înainte de meci ca un semn al respectului, poate cultura hip-hop sau sportivii afro-americani din campionatul NBA. Alte surse vorbesc despre Războiul din Vietnam când soldaţii îşi atingeau pumnul ca semn de recunoaştere între camarazi şi pentru că era un contact mai redus în condiţiile în care mâinile puteau fi ude, murdare sau bandajate. Atingerea pumnului s-a revigorat după pandemia de coronavirus fiind un salut mai *igienic* şi cu mai puţin contact decât strânsul mâinilor.

În mediul şcolar se poate observa o nuanţă interesantă. Când vine un coleg în grupul clasei lui şi foloseşte acest tip de salut, el ţine pumnul orizontal cu degetele orientate în jos, ca între prieteni. Când se salută în acest mod doi tineri care nu sunt neapărat prieteni şi nu se cunosc bine, nu sunt în aceeaşi clasă, ţin pumnul vertical.

Dacă cineva îţi oferă doar *vârful degetelor* la salut şi nu toată mâna, înseamnă că nu-i face plăcere compania ta, îi displace atingerea, vrea să se distanţeze, poate chiar te dispreţuieşte. Este ca şi cum cineva îţi vorbeşte uitându-se în altă parte sau cu corpul orientat lateral faţă de tine.

Nu mai este nevoie să spunem ce gândeşte o persoană când dă noroc cu tine şi priveşte în altă parte în acea secundă, în niciun caz în ochii tăi. E caz şcoală.

În final mai spunem o dată cum arată o strângere de mână ideală. Să ai mâna nici prea tare să-i sfărâmi metacarpienele, nici prea moale ca să zacă leşinată, gata de resuscitare, în palma celuilalt. Să nu ai palma transpirată ca şi cum tocmai ai fi ieşit din saună. Cam două secunde să dureze scuturarea de mâini, dacă depăşeşte trei secunde devine artificială şi deranjantă. Palma să fie ţinută verticală, nu orientată în jos (pentru că sugerează superioritate/aroganţă), nici orientată în sus (pentru că semnifică supunere, obedienţă, umilinţă faţă de celălalt). Totul pe fondul unui contact vizual de maximum două secunde, cu un uşor zâmbet.

Borg, J. (2010), *Limbajul trupului. 7 lecţii pentru a stăpâni limbajul non-verbal*, editura All, Bucureşti.
Navarro, J. (2014), *Secretele comunicării nonverbale*, Editura Meteor Press, Bucureşti.
Pease, Allan and Barbara (2006), *The definitive book of body language*, Bantam Books, New York.

EDMUND BLAIR LEIGHTON

ROMANTISMUL ISTORIC

SILVIA IOANA MATEI
absolventă, studentă

În perioada Angliei la sfârşitul secolului XIX, dominată de zgomotul industrial şi modernizarea rapidă, Edmund Blair Leighton a ales să clădească o lume a idealismului istoric. Din lucrările sale se desprinde un ideal romantic prin care a transformat istoria într-o experienţă vie.

Picturile lui Leighton sunt identificate prin crearea un compoziţii care reflectă cavalerism şi iubire curtenească. Unele dintre cele mai cunoscute opere ale sale, *„God Speed”* şi *„The Accolade”*, nu sunt doar documente autentice ale perioadei, ci viziuni estetice ale purităţii morale aflate în contrapondere cu viciul şi decăderea. Pictorul evită duritatea, aceasta este o caracteristică a esteticii sale, se concentrează exclusiv pe graţie şi noblețe. Aceste idei oferă un refugiu anti-industrial, dorinţa de a rămâne la „viaţa simplă” într-o perioadă în care totul se schimba rapid. Leighton are o abilitate specială de a surprinde „clipa decisivă”, reflectând un moment plin de emoţie şi tensiune, de iubire, despărţire sau datorie.

Prin romantizare şi tehnicile folosite, artizanul creează senzaţia de a fi transportat în timp. Deşi viziunea este romantică, acordă o meticuloasă atenţie detaliilor, fie ca vorbim de natură, arhitectură sau vestimentaţie. Aceste detalii au ajutat la formarea unei autenticităţi vizuale. Pentru mine, această acurateţe a detaliilor reflectă o extensie a studiului istoric. Tehnica sa, una foarte exersată, se suprapune pe un decor în detaliu reconstituit şi care dă senzaţia de „fereastră spre trecut”.

Admiraţia mea pentru Leighton este intrisec legată de aplecarea mea faţă de istorie. Evul mediu reflectat în picturile sale indică o moralitate evidentă, rolurile sunt definite cu claritate şi pozivitivismul triumfă. Afinitatea pentru picturile lui Leighton a început să se dezvolte datorită nostalgiei faţă de eticheta curţilor regale care este miezul artei sale.

Acest lucru îmi permite să mă implic activ, nu doar să citesc faptele, ci să simt istoria, să înţeleg emoţia momentului în care un cavaler pleacă la război şi ce simte domniţa care îl aşteaptă. Prin arta picturii, istoria devine o sursă inepuizabilă de inspiraţie, idealuri şi poveşti intens trăite.

Iubesc lucrările lui Edmund Blair Leighton nu doar pentru măiestria tehnicii, ci şi pentru că a reuşit să ofere o fereastră de evadare prin care tragem cu ochiul la scene de o noblețe mirifică din evul mediu. Lucrările sale pun un strop de emoţie pe detaliile seci ale istoriografiei.

God Speed (1900) - Edmund Leighton

CAPODOPERELE picturii universale

AMERICAN GOTHIC
Grant Wood

Grant Wood a pictat *American Gothic* când avea 39 de ani. S-a înscris la un concurs la Institutul de Artă din Chicago unde pictura, care avea să devină una dintre cele mai populare şi mai recognoscibile din America, a obţinut doar premiul al treilea. Deşi pictată în secolul XX, lucrarea face impresia că aparţine secolului XIX. Autorul avusese parte de un sejur prin Europa unde studiase pictura flamandă. Totuşi nu fusese absorbit de niciun curent artistic care bântuia bătrânul continent la începutul secolului XX: expresionism, pointilism, cubism, fauvism, suprarealism, dadaism sau tehnica abstractă.

American Gothic pare la prima vedere o imagine rurală fără semnificaţie însemnată, însă doar pentru un ochi mai puţin exersat.

În prim-plan se află două personaje cu priviri sobre, care aproape că-şi ţin răsuflarea, despre care la început se credea că sunt soţi, iar mai apoi s-a ajuns la concluzia că sunt tată şi fiică. În fundal se vede o fereastră cu arcuri frânte în stil gotic care aminteşte de faimoasele catedrale europene. Goticul se exprimă prin verticalitate şi prin deschiderea către transcendenţă. Deşi este o casă modestă din Midwest, modelul gotic aduce un contrast între simplitatea agricolă şi aspiraţia morală a locuitorilor.

Sursele de inspiraţie pentru creionarea personajelor au fost sora artistului şi stomatologul local. Figurile lor au fost în mod voit alungite pentru a se plia pe verticalitatea goticului. Şi nu este singura coordonată verticală care susţine aspiraţia transcendentă. Priviţi modelul pereţilor casei, dar şi al cămăşii bărbatului! Acesta este îmbrăcat cu o salopetă care dă notă despre munca fizică prestată, peste care are o haină neagră din cele purtate la biserică. Privirea lui se îndreaptă direct spre noi şi nu putem să citim în ea decât ambiguitate. Figura rigidă poate semnifica atât intransigenţă morală, dar şi suferinţă nerostită sau frustrare. Contextul istoric este important pentru a-i descifra privirea: în vremurile acelea în America era Prohibiţia şi tocmai începuse o mare criză economică.

Fiica priveşte într-o parte, ochii ei spun că ceva nu este tocmai în regulă, îmbrăcămintea ei aminteşte de stilul sever, victorian, negru cu guler alb, peste care poartă o vestă înflorată asemănătoare ca model cu perdeaua de la fereastra gotică. Pandativul de la gât simbolizează virtutea. Poate că tatăl ei ţine la distanţă cu furca pretendenţii, iar fiica lui nu este tocmai încântată de treaba aceasta. Tatăl strânge furca în mână şi rosteşte fără cuvinte: *Băieţi, rămâneţi la distanţă de casa mea, nu vă apropiaţi!* Limbajul nonverbal arată dominare asupra fiicei sale. Nu doreşte sub nicio forma să-i fie contestată autoritatea.

Din altă perspectivă, deşi agricultura era mecanizată în acele vremuri, bărbatul afişează furca, unealtă care celebrează ruralul. Pictura în ansamblu poate fi interpretată ca un omagiu adus ruralului, micilor proprietari de pământ care muncesc din greu şi reprezintă valorile tradiţionale americane. Cu toate acestea, am putea considera şi că există şi o urmă de satiră, o critică mascată a conservatorismului şi religiozităţii duse la extrem, o lumină negativă aruncată asupra eticii rigide a puritanismului.

Vizibilă în ochii personajelor este şi o tensiune între trecutul idealizat, valorile conservatoare, pe de o parte şi realitatea dură, impredictibilă a prezentului şi incertitudinea generată de criza economică recent începută, pe de cealaltă parte.

BOGDAN ANDRONACHE
profesor